

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
KRAJOWEJ SPÓŁDZIELCZEJ KASY OSZCZĘDNOŚCIOWO-KREDYTOWEJ
ZA ROK 2018

SKOK

SPIS TREŚCI

Dział I. Informacje ogólne	3
Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2018	3
Dział III. Działalność Kasy Krajowej	4
Rozdział 1. Działania stabilizacyjne.....	4
Rozdział 2. Kontrola i lustracja.....	5
Rozdział 3. Prace legislacyjne.....	6
Rozdział 4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza, związana z działalnością SKOK.....	12
Rozdział 5. Standardy świadczenia usług przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.....	13
Rozdział 6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa, współpraca z Biurem Informacji Kredytowej oraz Biurem Informacji Gospodarczej.....	19
Dział IV. Zasady ładu korporacyjnego	21
Dział V. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi	24
Rozdział 1. Instytucje krajowe.....	24
Rozdział 2. Instytucje zagraniczne.....	24
Dział VI. Kadry	25
Dział VII. System kontroli wewnętrznej	26
Dział VIII. Wdrożenie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)	28
Dział IX. System SKOK	29
Dział X. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2018	30
Dział XI. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2019	31
Dział XII. Ocena realizacji <i>Kierunków działalności i zasady rozwoju Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej na lata 2018-2019</i>	32
Dział XIII. Raport dotyczący ryzyka	32
Dział XIV. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące	34
Dział XV. Ciała statutowe Kasy Krajowej	35
Rozdział 1. Zarząd Kasy Krajowej.....	35
Rozdział 2. Rada Nadzorcza Kasy Krajowej.....	35
Rozdział 3. Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej.....	35
Rozdział 4. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej, Sąd Koleżeński.....	35
Dział XVI. Zdarzenia istotne, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego	36
Dział XVII. Podsumowanie	36

Dział I. Informacje ogólne.

Sprawozdanie Zarządu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej z działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej zostało sporządzone na podstawie art. 49 ust. 1-2, 3-3a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 t.j.) oraz § 38 ust. 2 Statutu Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej (dalej jako: Statut).

W 2018 roku Krajowa Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa (Kasa Krajowa) skupiała swoją działalność na realizacji zadań ustawowych i statutowych oraz wykonywała liczne obowiązki informacyjno-sprawozdawcze, w szczególności wobec: SKOK, Komisji Nadzoru Finansowego (KNF), Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (dalej jako: BFG) i Narodowego Banku Polskiego (dalej jako: NBP).

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2018, poz. 2386 t.j., z późn. zm., dalej jako: ustawa o skok) oraz § 3 ust. 1-3 Statutu, głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej zrzeszonym w niej SKOK oraz sprawowanie nad nimi kontroli dla zapewnienia bezpieczeństwa oszczędnościom zgromadzonym w kasach. Kasa Krajowa zobowiązana jest również do podejmowania działań na rzecz zapewnienia zgodności działalności kas z przepisami prawa.

W wykonywaniu powyższych zadań, Kasa Krajowa udziela SKOK pomocy stabilizacyjnej, prowadzi czynności kontrolne w SKOK oraz współtworzy z Fundacją Edukacji Spółdzielczej Centrum Compliance SKOK, którego zadaniem jest wsparcie kas w prowadzeniu działalności zgodnie z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi. Prowadzenie tych działań wspierają czynności w zakresie analitycznej kontroli „zza biurka”, które umożliwiają bieżącą analizę sytuacji finansowej w SKOK, w tym dla celu opiniowania programów postępowania naprawczego Kas a przeprowadzane są na podstawie danych finansowych przekazywanych przez SKOK do Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa realizuje na rzecz SKOK także pozostałe działania wskazane w art. 44 ustawy o skok, w szczególności w zakresie: reprezentacji interesów kas przed organami administracji państwowej, a także w organizacjach międzynarodowych, opiniowania aktów prawnych, zapewnienia doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego, prowadzenia szkoleń i działalności wydawniczej, opracowywania standardów świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych, udzielania SKOK pożyczek i kredytów, przyjmowania lokat, wypełniania za SKOK obowiązków informacyjnych wobec NBP. Kasa Krajowa pośredniczy również w przeprowadzaniu rozliczeń członków SKOK oraz jest wydawcą kart płatniczych dla członków SKOK.

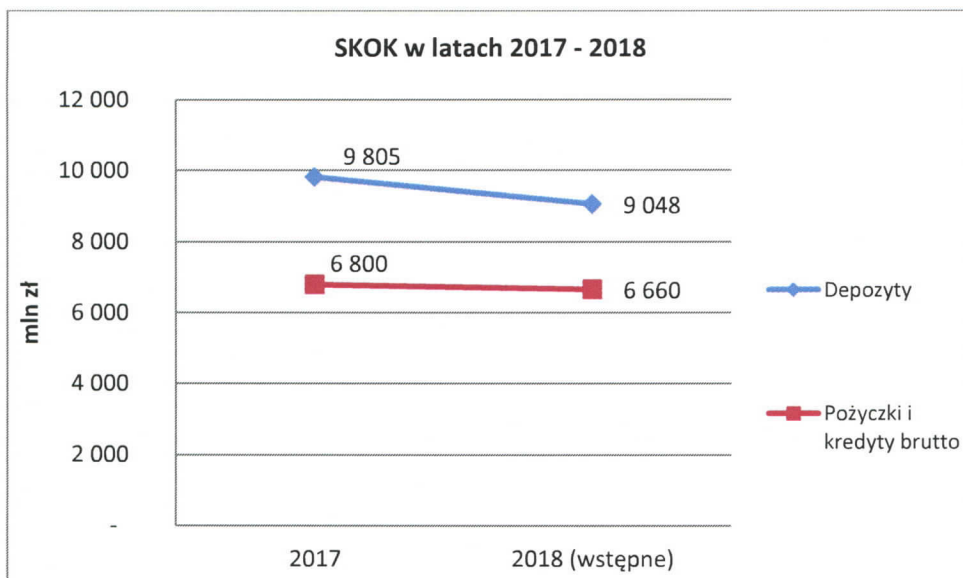
Kasa Krajowa, w wykonaniu swoich ustawowych i statutowych zobowiązań, opracowuje wzorce umowne, dotyczące świadczenia usług na rzecz SKOK. Decyzją z dnia 20 lutego 2018 r. (DBS-W5.7610.1.2018.AU) KNF zaakceptowała zmieniony wzorzec umowy kredytu z Funduszu Stabilizacyjnego, opracowany przez Kasę Krajową. Nadal konsultowany jest z KNF wzorzec standardów świadczenia usług i prowadzenia dokumentacji przez kasy oraz systemów informatycznych dla kas.

Dział II. Sytuacja SKOK w roku 2018.

Na koniec okresu sprawozdawczego liczba SKOK prowadzących działalność operacyjną wynosiła 29. W stosunku do roku 2017 liczba kas zmniejszyła się o 5. W roku 2018, aktywa SKOK prowadzących działalność operacyjną – w stosunku do roku 2017 – obniżyły się o 7,9%, wartość depozytów członkowskich obniżyła się o 8,4%, natomiast o 2% spadła wartość udzielonych pożyczek i kredytów brutto.

Liczba SKOK prowadzących działalność operacyjną w latach 2017 – 2018	
12. 2017 r.	12. 2018 r.
34	29 ¹

¹ dwie kasy zostały przejęte przez banki a trzy kasy połączyły się z inną SKOK

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo - kredytowych, SKOK prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo - rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym, nieprowadzącym działalności gospodarczej, jak i prowadzącym działalność gospodarczą oraz podmiotom, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o skok. W SKOK rozwijane są również usługi powiązane z rachunkami, takie jak usługi bankowości elektronicznej e-SKOK oraz bankowości mobilnej. Członkowie SKOK mogą również korzystać z kart płatniczych Visa. Według stanu na koniec 2018 roku wydano 204,3 tys. kart płatniczych – dane na podstawie raportu przedłożonego przez Carderę Sp. z o.o.

W roku 2018 kasy, w których 31 grudnia 2018 r. działały organy statutowe, osiągnęły według wstępnych wyników zysk netto w wysokości 73,5 mln zł, podczas gdy kasa objęta zarządzeniem komisarycznym, według stanu na 31 grudnia 2018 r., wygenerowała stratę na poziomie (-)35 mln zł. Dokonując porównania z poprzednim okresem sprawozdawczym, w roku 2017 kasy, w których 31 grudnia 2017 r. działały organy statutowe, przyniosły 68,53 mln zł zysku, a kasy pozostające pod zarządzeniem komisarycznym, według stanu na dzień w dniu 31 grudnia 2017 r., wygenerowały stratę na poziomie (-)27,6 mln zł.

Współczynnik wypłacalności dla Kas, w których 31 grudnia 2018 r. działały organy statutowe, wyniósł 5,2%, przy wymogu określonym na poziomie 5% natomiast współczynnik wypłacalności wszystkich kas prowadzących działalność operacyjną wyniósł 3,7%.

Dział III. Działalność Kasy Krajowej.

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a w szczególności udzielanie SKOK wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego oraz sprawowanie kontroli nad kasami dla zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w nich oszczędności oraz zgodności działalności kas z przepisami prawa.

Rozdział 1. Działania stabilizacyjne.

Działalność Kasy Krajowej w zakresie udzielania spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego, regulowana jest przepisami ustawy o skok, które jednoznacznie wskazują na wyłącznie dwa źródła zasilania funduszu stabilizacyjnego: podstawowe, którym są wkłady SKOK oraz uzupełniające - przynajmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej. Środki finansowe pochodzące z innych źródeł niż wyżej przywołane, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, zgodnie ze stanowiskiem KNF, mogą być wykorzystane na działalność stabilizacyjną w rozumieniu art. 42 ustawy o skok, przy czym nie mogą one służyć bezpośredniemu zasileniu funduszu stabilizacyjnego Kasy Krajowej. W 2018 roku poza środkami pochodzącymi z funduszu stabilizacyjnego, pozyskano dodatkowe środki z emisji obligacji Kasy Krajowej w kwocie 70 mln zł. Środki te zostały przeznaczone na dodatkową pomoc kasom. W dalszym ciągu udzielano ze środków pozyskanych w latach wcześniejszych z pożyczki z Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych SKOK (obecnie: Saltus Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych; dalej jako: Saltus TUV) oraz obligacji wyemitowanych przez Kasę Krajową w latach ubiegłych.

Wszelka pomoc stabilizacyjna dla SKOK udzielana jest po uzyskaniu opinii Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, będącej ciałem opiniodawczym Zarządu Kasy Krajowej. Mimo, że ustawa o skok wymaga takiej opinii wyłącznie w przypadku pomocy z funduszu stabilizacyjnego, Zarząd Kasy Krajowej uznał za zasadne jej uzyskiwanie także w przypadku pomocy stabilizacyjnej finansowanej z pozostałych źródeł. Zarząd stoi na stanowisku, iż uzyskiwanie takich opinii jest pożądane, celem wypracowania najdalej idącego obiektywizmu w zakresie wysokości i formy pomocy udzielanej poszczególnym kasom.

Działania Kasy Krajowej w obszarze udzielania kasom pomocy stabilizacyjnej, dążyły przede wszystkim do zapewnienia i utrzymywania przez SKOK-i wskaźnika, o którym mowa w art. 74c ust.1 ustawy o SKOK, tj. wyrażonego procentowo stosunku funduszy własnych do wartości aktywów na poziomie co najmniej 1% oraz utrzymania nadwyżki aktywów SKOK nad zobowiązaniami, by nie doszło do sytuacji określonej w art. 74k ustawy o SKOK, a także wspierały SKOK w prowadzeniu działań naprawczych opisanych w realizowanych przez SKOK-i programach postępowania naprawczego, mających na celu poprawę rentowności działalności SKOK i efektywniejsze pokrycie straty z lat ubiegłych.

W okresie sprawozdawczym Kasa Krajowa przyznała i wypłaciła pomoc stabilizacyjną na rzecz kas, w następujących formach i wysokości:

1. objęcie w SKOK udziałów nadobowiązkowych w kwocie 2,4 mln zł (w tym 2,3 mln zł pochodziło z zamiany kredytów stabilizacyjnych na objęcie udziałów nadobowiązkowych),
2. objęcie w jednej ze SKOK obligacji podporządkowanych wyemitowanych przez tę kasę w łącznej kwocie 70 mln zł,

W 2018 r. sukcesywnie realizowane były zamiany formy pomocy stabilizacyjnej z kredytów stabilizacyjnych na obejmowanie przez Kasę Krajową udziałów nadobowiązkowych w kasach. Kwota objętych udziałów, w wyniku przedmiotowej zamiany pomocy, wyniosła w 2018 roku 2,3 mln zł. Oprócz tego w tym okresie miała miejsce spłata kredytów stabilizacyjnych na łączną kwotę 5,6 mln zł.

Łączna wielkość pomocy stabilizacyjnej przyznanej i wypłaconej SKOK tzn. aktywnej do 31 grudnia 2018 roku, ze wszystkich źródeł finansowania, bez uwzględnienia darowizn i umorzeń, wyniosła 488,5 mln zł, bez odpisów aktualizujących.

Pomoc przyznana i wypłacona ze środków funduszu stabilizacyjnego, do dnia 31 grudnia 2018 roku, wyniosła 308,5 mln zł.

Pomoc przyznana i wypłacona ze środków pomocniczych, uzyskanych z pożyczki Saltus TUV oraz z emisji obligacji Kasy Krajowej, wyniosła do dnia 31 grudnia 2018 r. 180 mln zł.

Należy wskazać, iż w 2018 roku dokonano przeksięgowania udziałów nadobowiązkowych, objętych przez Kasę Krajową w SKOK, w ciężar funduszu stabilizacyjnego, na łączną kwotę 47 mln zł.

Na podstawie zawartych dokumentów o współpracy, w związku z przejęciem dwóch SKOK przez banki zostały dodatkowo przekazane w ramach pomocy stabilizacyjnej środki w łącznej kwocie 20,2 mln zł.

Ponadto w związku z połączeniem dwóch kas nastąpiło wykorzystanie środków pochodzących z kredytu udzielonego kasie przejmowanej na warunkach zobowiązania podporządkowanego, wypłaconych na podstawie umowy kredytu w kwocie 594,5 tys. zł, w części na pokrycie straty bilansowej tej kasy tj. w kwocie 237,8 tys. zł oraz zwolnienie z obowiązku zapłaty pozostałej części kwoty kredytu.

W 2018 roku udzielono pomocy stabilizacyjnej w formie darowizny w łącznej wysokości 92,3 tys. zł, natomiast dokonano wypłaty tej formy pomocy do końca tego roku w kwocie 47,8 tys. zł.

Rozdział 2. Kontrola i lustracja.

Działalność Kasy Krajowej w zakresie czynności kontrolnych i lustracyjnych w SKOK, realizowana jest zasobami Działu Monitoringu i Kontroli. Kasa Krajowa, od dnia wejścia w życie ustawy o skok, dokonuje rewizji działalności kas, zarówno w formie kontroli i lustracji na miejscu, jak i w ramach tak zwanej analitycznej kontroli „za biurka”.

Czynności kontrolne i lustracyjne prowadzone są przez zespoły inspektorów, złożone z pracowników Działu Monitoringu i Kontroli. Podstawowa działalność kontrolna wykonywana jest w oparciu o art. 63, art. 44 ust. 7 ustawy o skok oraz *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 952 t.j.). Kasa Krajowa przeprowadza również kontrolę w zakresie wykonywania przez SKOK przepisów *ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu* (Dz. U. z 2018 r., poz. 723 t.j.), na podstawie art. 130 ust. 2 pkt 1 ppkt c. Czynności lustracyjne prowadzone są w oparciu o art. 91-93 *ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1285 t.j., z późn. zm.).

Celem lustracji jest sprawdzenie za ostatnie 3 lata zgodności działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych z przepisami prawa i zasadami gospodarności i rzetelności prowadzonej dokumentacji. Lustracje

swoim zakresem obejmują całość działalności SKOK, w tym szczególnie sprawdzenie poprawności działalności ciał statutowych oraz prawidłowość prowadzonej księgowości zgodnie z ustawą o rachunkowości wraz z rozporządzeniami ws. szczególnych zasad rachunkowości SKOK. Na podstawie przeprowadzonej lustracji sporządza się protokół. Na podstawie protokołu z lustracji Zarząd Kasy Krajowej opracowuje syntezę i wnioski polustracyjne, które przekazuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej kasy.

W SKOK kontroluje się realizację przepisów *ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu*, sporządza się protokół z kontroli, na podstawie, którego Zarząd Kasy Krajowej sporządza informację dla Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Na podstawie protokołu z kontroli Zarząd Kasy Krajowej opracowuje zalecenia pokontrolne do SKOK, powiadamiając jednocześnie o tym Generalnego Inspektora Informacji Finansowej, Komisję Nadzoru Finansowego, Radę Nadzorczą.

Kontrole standardowe prowadzone są zgodnie z planem kontroli, co nie wyklucza podejmowania kontroli nieprzewidzianych okresowym planem kontroli (tj. kontroli doraźnych). Celem kontroli prowadzonych przez Kasę Krajową jest zapewnienie bezpieczeństwa zgromadzonych w SKOK oszczędności oraz zgodności działalności SKOK z przepisami prawa i prawidłowości prowadzonej gospodarki finansowej. W przypadku stwierdzenia w toku czynności kontrolnych istotnych nieprawidłowości, Zarząd Kasy Krajowej przedstawia jednostce kontrolowanej zalecenia w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie, powiadamiając jednocześnie o tym Komisję Nadzoru Finansowego i Radę Nadzorczą danej kasy. Zgodnie z art. 62b.pkt 2 ppkt 2a ustawy o skok, Kasa Krajowa przekazuje Komisji Nadzoru Finansowego i Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu kwartalne sprawozdania z przeprowadzonych w kasach czynności kontrolnych .

W wykonaniu powyższego, w roku sprawozdawczym, Kasa Krajowa przeprowadziła w kasach 32 czynności:

1. 12 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu,
2. 5 kontroli planowanych,
3. 2 kontrole doraźne,
4. 13 lustracji.

Rozdział 3. Prace legislacyjne.

W ramach realizacji ustawowego zadania Kasy Krajowej określonego w art. 44 ust. 2 pkt 2 ustawy o skok, jakim jest wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących kas, w roku 2018 Kasa Krajowa prowadziła stały, bieżący monitoring prac legislacyjnych zarówno na etapie rządowym, jak i na etapie parlamentarnym. Celem monitoringu było zidentyfikowanie, z możliwie jak największym wyprzedzeniem, projektów regulacji prawnych, które będą miały wpływ na działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej, jak również uwzględnienie przyszłych zmian legislacyjnych w planach działalności Kasy Krajowej. Projekty aktów prawnych dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych były poddawane konsultacjom w ramach sektora.

Podobnie jak w latach poprzednich, Kasa Krajowa w roku 2018 aktywnie uczestniczyła w pracach legislacyjnych dotyczących projektów aktów prawnych odnoszących się do działalności kas i Kasy Krajowej poprzez:

1. przedstawianie opinii i uwag oraz formułowanie propozycji rozwiązań prawnych dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej;
2. analizę i opiniowanie projektów dyrektyw i rozporządzeń unijnych oraz projektów stanowisk Rządu RP do tych dokumentów;
3. udział w konferencjach uzgodnieniowych;
4. udział w posiedzeniach komisji i podkomisji sejmowych oraz komisji senackich;
5. uczestnictwo w pracach Rady Rozwoju Rynku Finansowego, będącej organem opiniodawczym i doradczym Ministra Finansów w sprawach rynku finansowego.

Kasa Krajowa kontynuowała także członkostwo w Zespole roboczym ds. rozwoju innowacji finansowych (FinTech), którego celem było zidentyfikowanie barier w działalności podmiotów rynku finansowego. Wszystkie wskazane przez Kasę Krajową bariery zostały uwzględnione w opublikowanych na stronie Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 7 marca 2018 r. Rekomendacjach Zespołu FinTech w odniesieniu do listy określonych barier zawartych w Raporcie końcowym. Część barier zgłoszonych przez Kasę Krajową została już w wyniku wprowadzonych zmian legislacyjnych zniesiona (kasy uzyskały przykładowo możliwość świadczenia na rzecz swoich członków usług zaufania). Korzystając z możliwości zgłaszania przez instytucje rynku finansowego kolejnych barier stojących na przeszkodzie rozwoju innowacji finansowej, Kasa Krajowa pismem z dnia 9 marca 2018 r. zgłosiła kolejną barierę dotyczącą braku możliwości składania deklaracji członkowskich w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych drogą elektroniczną.

Kasa Krajowa uczestniczyła ponadto w pracach Zespołu ds. kart przedpłaconych, utworzonego przy Radzie ds. Systemu Płatniczego Narodowego Banku Polskiego. Zespół utworzony został w celu wypracowania przez

przedstawicieli regulatorów, nadzorców i uczestników polskiego rynku jednolitego podejścia do pieniądza elektronicznego oraz propozycji dalszych działań (o charakterze legislacyjnym, samoregulacyjnym i edukacyjno-promocyjnym) koniecznych do rozwoju na rynku polskim kart przedpłaconych i instrumentów pieniądza elektronicznego, zapewniających odpowiedni poziom bezpieczeństwa. Zespół na mocy uchwały Rady ds. Systemu Płatniczego nr 2/2018 z dnia 9 lipca 2018 r. zobowiązany został do przygotowania w okresie do 31 maja 2019 r. propozycji działań o charakterze legislacyjnym, samoregulacyjnym oraz edukacyjno-promocyjnym koniecznych do rozwoju na rynku polskim kart przedpłaconych i instrumentów pieniądza elektronicznego, zapewniających odpowiedni poziom ich bezpieczeństwa. Efekty swoich prac Zespół ma przedstawić w formie raportu Radzie ds. Systemu Płatniczego w czerwcu 2019 r.

Wskazując na ważniejsze akty prawne będące przedmiotem prac legislacyjnych w roku 2018, należy przywołać:

I. Ustawy:

1. Ustawa z dnia 10 stycznia 2018 r. **o zmianie niektórych ustaw w związku ze skróceniem okresu przechowywania akt pracowniczych oraz ich elektroniczną**. Ustawa skróciła z 50 do 10 lat czas przechowywania dokumentacji pracowniczej (tj. dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz akt osobowych pracownika) oraz umożliwiła pracodawcy prowadzenie i przechowywanie jej w postaci elektronicznej, a także przesądziła o jej równorzędności z dokumentacją w postaci papierowej. Ponadto ustawa zmieniła obowiązującą zasadę dotyczącą sposobu wypłaty wynagrodzenia. Zgodnie z nowymi regulacjami zasadą jest wypłata wynagrodzenia w formie przelewu na rachunek płatniczy pracownika; wypłata w formie gotówkowej może zostać dokonana wyłącznie na pisemny wniosek pracownika. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. **o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw**. Reforma KRS obejmuje swym zasięgiem szeroki zakres zmian technicznych, które w sposób zasadniczy zmieniły funkcjonowanie rejestru. Na mocy dokonanych tą nowelizacją zmian w ustawie o rachunkowości wprowadzono obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej oraz opatrzenia ich kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Sprawozdania finansowe jednostek wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sporządza się w strukturze logicznej oraz formacie udostępnianych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Ponadto w przypadku podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego sprawozdanie z działalności jednostki sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Ustawa weszła w życie co do zasady w dniu 15 marca 2018 r.
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 2018 r. uchwalona została **ustawa o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń**, która dokonała zmiany terminu wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń z dnia 23 lutego 2018 r. na dzień 1 października 2018 r. Ustawa weszła w życie w dniu 16 lutego 2018 r.
4. Ustawa z dnia 28 lutego 2018 r. **o kosztach komorniczych**. Celem ustawy jest uregulowanie wysokości kosztów komorniczych, zasad ich ponoszenia oraz trybu postępowania w sprawach dotyczących tych kosztów odrębną ustawą w celu określenia przejrzystych zasad ponoszenia kosztów egzekucyjnych. Ustawa przejęła dotychczasowe rozwiązanie, zgodnie z którym za udzielenie informacji dotyczących stanu majątkowego dłużnika lub umożliwiających identyfikację składników jego majątku oraz danych adresowych w zakresie niezbędnym do zapewnienia prawidłowego toku postępowania podmiotom, o których mowa w art. 761 § 1¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, a zatem także spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym, przysługuje wynagrodzenie. Komornik uiszcza należność z tego tytułu po udzieleniu informacji, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku o przyznanie wynagrodzenia od podmiotu udzielającego informacji. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
5. **Ustawa z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu**. Ustawa zastąpiła ustawę z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Celem ustawy jest implementacja Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE, która weszła w życie w dniu 25 czerwca 2015 r. Ustawa uwzględnia postulat zgłoszony m.in. przez Kasę Krajową dotyczący przywrócenia progu 15 000 euro (w miejsce proponowanych w projekcie 15 000 zł) – dla wysokości wpłat lub wypłat, o których instytucje obowiązane informują GIIF. Ustawa uwzględnia zgłoszoną przez Kasę Krajową poprawkę dotyczącą uwzględnienia skok w art. 89 ust. 1, przedstawioną w związku z wprowadzoną wcześniej zmianą uprawniającą kasę do dokonywania na równie z bankami blokad rachunku. Ustawa weszła w życie z dniem 13 lipca 2018 r.

6. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – **Prawo przedsiębiorców**. Ustawa zastąpiła poprzednio obowiązującą ustawę z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (SDG). Nowa ustawa utrzymała zasadę, że dokonywanie lub przyjmowanie płatności w kwocie przekraczającej 15 000 zł. związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy. Ustawa weszła w życie w terminie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne wchodzące w skład pakietu „Konstytucja dla biznesu” ustawy dotyczące działalności gospodarczej, tj. w dniu 30 kwietnia 2018 r.

7. Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. **o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw**. Nowelizacja uchwalona z inicjatywy Prezydenta dodała do ustawy o usługach płatniczych procedurę postępowania w przypadku zgłoszenia przez płatnika informacji o transakcji płatniczej wykonanej z użyciem nieprawidłowego unikatowego identyfikatora, która prowadzić ma do zwrotu środków na rachunek płatnika albo uzyskania przez płatnika danych odbiorcy, które umożliwią płatnikowi dochodzenie zwrotu środka w postępowaniu cywilnoprawnym w przypadku, gdy w terminie miesiąca od zgłoszenia informacji o transakcji płatniczej wykonanej z użyciem nieprawidłowego unikatowego identyfikatora odbiorca nie zwróci środków. Ustawa nałożyła na dostawców usług płatniczych obowiązek prowadzenia nieoprocentowanego, technicznego rachunku (rachunek zwrotu), w celu wykonania obowiązków i działań zmierzających do odzyskania kwoty transakcji płatniczej wykonanej z użyciem nieprawidłowego unikatowego identyfikatora (w celu „czasowego przechowania” środków zwróconych przez odbiorcę). W następstwie zmian w ustawie o usługach płatniczych zmieniono również m.in. ustawę o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (modyfikacja przepisów o tajemnicy zawodowej). Ustawa weszła w życie z dniem 11 sierpnia 2018 r.

8. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. **o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego**. Celem ustawy było uregulowanie zasad badania niekaralności kandydatów ubiegających się o zatrudnienie w podmiotach sektora finansowego lub wykonujących czynności na rzecz tych podmiotów oraz badania niekaralności osób pracujących dla podmiotów wykonujących czynności na rzecz podmiotów sektora finansowego. Nowe zasady dotyczą m.in. kas i Kasy Krajowej, które są podmiotami sektora finansowego w rozumieniu ustawy. Ustawa weszła w życie z dniem 27 czerwca 2018 r.

9. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. **o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw**. Celem ustawy było przede wszystkim skrócenie podstawowych terminów przedawnienia. Nowelizacja art. 118 k.c. skróciła ogólny termin przedawnienia roszczeń z 10 do 6 lat, przy pozostawieniu regulacji, zgodnie z którą dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej termin przedawnienia wynosi trzy lata. Ustawa wprowadziła także zmiany w zakresie dokonywania zajęć wierzytelności z rachunków bankowych (odpowiednio także rachunków w SKOK). W myśl nowych zasad bank i SKOK, w którym jest prowadzony rachunek, po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu zablokuje środki na okres 7 dni i przekaże je na rachunek komornika niezwłocznie po upływie tego okresu. Ustawa weszła w życie z dniem 9 lipca 2018 r.

10. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. **o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw**. Zasadniczym celem ustawy było wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego zmieniającej dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylającej dyrektywę 2007/64/WE (tzw. „dyrektywa PSD2”). Do najważniejszych zmian należy m.in. poszerzenie katalogu usług płatniczych o dwa nowe typy usług: usługę dostępu do informacji o rachunku (account information service – „AIS”) oraz usługę inicjowania transakcji płatniczej (payment initiation service – „PIS”). Istotą działalności dostawcy świadczącego usługę dostępu do informacji o rachunku jest zapewnienie klientowi informacji online o co najmniej jednym lub kilku rachunkach płatniczych, prowadzonych przez jednego lub kilku dostawców usług płatniczych; istotą działalności dostawcy świadczącego usługę inicjowania transakcji płatniczej jest udzielenie dostawcy usługi płatniczej dostępu do rachunku online płatnika – w celu sprawdzenia dostępności środków pieniężnych, zainicjowania płatności, po czym – przedstawienia płatnikowi informacji o dokonaniu płatności. Usługi te będą miały charakter pomocniczy, a świadczący je dostawcy nie będą w posiadanie środków pieniężnych klienta. Ustawa wprowadziła także nową kategorię podmiotu uprawnionego do świadczenia usług płatniczych – małą instytucję płatniczą. Ustawa weszła w życie z dniem 20 czerwca 2018 r.

11. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. **o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej**. Ustawa zawiera rozwiązania, które umożliwią funkcjonowanie przedsiębiorstwa na analogicznych zasadach jak za życia przedsiębiorcy, w okresie – co do zasady – od otwarcia spadku do jego działu. Realizacji powyższego służyć ma wprowadzenie do systemu prawnego instytucji zarządu sukcesyjnego i zarządcy sukcesyjnego. Istotą regulacji jest stworzenie instrumentarium prawnego, umożliwiającego następcom prawnym przedsiębiorcy – osoby fizycznej podjęcie odpowiedzialnej decyzji w przedmiocie kontynuacji działalności firmy, a tym samym

zapewnienie ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstwa po śmierci przedsiębiorcy. Celem ustawy jest również wzmocnienie ochrony praw osób trzecich związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa, w tym przede wszystkim kontrahentów, kooperantów, konsumentów i pracowników. Ustawa, dzięki inicjatywie Kasy Krajowej, wprowadza równe zasady w zakresie prowadzenia rachunku po śmierci przedsiębiorcy przez bank i przez SKOK. Ustawa weszła w życie z dniem 25 listopada 2018 r.

12. **Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o związkach zawodowych.** Ustawa z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o związkach zawodowych oraz niektórych innych ustaw rozszerza zakres podmiotowy prawa do tworzenia i wstępowania do związków zawodowych, dostosowując go wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 2 czerwca 2015 r. (sygn. akt K 1/13, Dz. U. poz. 791). Ustawa, dzięki inicjatywie Kasy Krajowej, umożliwia pracodawcy przekazanie kwoty pobranych składek związkowych także na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany przez zakładową organizację związkową. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

13. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – **Prawo o szkolnictwie wyższym.** Ustawa – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zastępuje cztery ustawy: ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawę z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie sztuki, ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki oraz ustawę z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich. Ustawa, dzięki inicjatywie Kasy Krajowej, umożliwiła spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym udzielanie kredytów studenckich, które do tej pory mogły być udzielane wyłącznie przez banki. Zgodnie z art. 98 ust. 2 kredyt studencki jest udzielany przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową (zwane „instytucją kredytującą”), które zawarły z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę określającą zasady korzystania ze środków Funduszu Kredytów Studenckich. Zmiana weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

14. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. **o zmianie ustawy o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej oraz niektórych innych ustaw.** Ustawa wprowadziła tzw. Węzeł Krajowy – rozwiązanie techniczne, które umożliwia potwierdzanie tożsamości obywateli korzystających z publicznych usług online. Celem ustawy jest zapewnienie obywatelom poprzez Węzeł Krajowy wygodnego dostępu do portali publicznych i e-usług świadczonych przez administrację. Z punktu widzenia sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych szczególne znaczenie mają zmiany w ustawie o skok i w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, wprowadzone z inicjatywy Kasy Krajowej. Zgodnie z dodanym w art. 3 ustawy o skok ust. 4 kasy mogą świadczyć na rzecz swoich członków usługi zaufania oraz wydawać swoim członkom środki identyfikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej. Przepis ten zrównuje uprawnienia kas z uprawnieniami banków w obszarze możliwości świadczenia usług zaufania i wydawania środków identyfikacji elektronicznej – z zastrzeżeniem, że kasy będą mogły świadczyć te usługi wyłącznie dla swoich członków. Zmiana w ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne polega na upoważnieniu kas – obok banków - do pełnienia, po uzyskaniu wymaganej zgody, roli punktu potwierdzającego profil zaufany. Ustawa weszła w życie z dniem 11 września 2018 r.

15. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. **o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.** Ustawa określa m.in. organizację krajowego systemu cyberbezpieczeństwa oraz zadania i obowiązki podmiotów wchodzących w skład tego systemu i sposób sprawowania nadzoru i kontroli w zakresie stosowania przepisów ustawy. Zgodnie z art. 5 ustawy operatorem usługi kluczowej jest podmiot, o którym mowa w załączniku nr 1 do ustawy, posiadający jednostkę organizacyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wobec którego organ właściwy do spraw cyberbezpieczeństwa wydał decyzję o uznaniu za operatora usługi kluczowej. Załącznik nr 1 wymienia w ramach sektora: Bankowość i infrastruktura rynków finansowych m.in. spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Ustawa weszła w życie z dniem 28 sierpnia 2018 r.

16. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. **o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw.** Nowelizacja dotyczy automatycznego ustalania w systemie teleinformatycznym izby rozliczeniowej (STIR), na podstawie danych z banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, wskaźnika ryzyka wykorzystywania banków i SKOK-ów do popełniania wyłudzeń skarbowych. Na podstawie analizy wskaźnika ryzyka Szef KAS uprawniony jest do blokady rachunku podatników (podmiotów kwalifikowanych). Część nowych rozwiązań wynika z uwzględnienia zmian wprowadzonych, od dnia 1 lipca 2018 r., ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw związanych z mechanizmem podzielonej płatności w podatku VAT (split payment). Są to zmiany wprowadzane zarówno do przepisów związanych z systemem STIR jak i zmiany niezwiązane z systemem STIR. W toku prac sejmowych zrezygnowano z planowanego nałożenia na banki i kasy automatycznego raportowania numerów IP, z których dokonywane są płatności. Ustawa weszła w życie z dniem 22 sierpnia 2018 r.

17. Ustawa z dnia 4 października 2018 r. **o pracowniczych planach kapitałowych.** Ustawa ma na celu ustanowienie ram prawnych dla funkcjonowania powszechnego systemu oszczędzania na zabezpieczenie potrzeb finansowych po osiągnięciu 60 roku życia przez uczestnika pracowniczych planów kapitałowych.

Ustawa określa zasady gromadzenia środków w „PPK”, zawierania umów o zarządzanie PPK i umów o prowadzenie PPK, finansowania i dokonywania wpłat do PPK oraz dokonywania wypłat transferowych, wypłat i zwrotu środków zgromadzonych w PPK. Ustawa, dzięki inicjatywie Kasy Krajowej, umożliwiła uczestnikowi będącemu członkiem spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej otrzymanie środków pochodzących z wypłaty i z wypłaty transferowej, o której mowa w ustawie, na rachunek prowadzony przez kasę. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

18. Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia uproszczeń dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym. Ustawa ma na celu usprawnienie procedur, zniesienie zbędnych obciążeń biurokratycznych oraz wprowadzenia rozwiązań, które w inny sposób przyczyniają się do zauważalnej poprawy warunków prowadzenia biznesu w Polsce, poprzez dokonanie zmian m.in. w ustawach podatkowych. Wprowadzone zmiany polegają m.in. na wprowadzeniu możliwości – w przypadku wystąpienia straty, o której mowa w art. 7 ust. 2 ustawy CIT – dokonania jednorazowego obniżenia dochodu o kwotę straty w kolejnym roku podatkowym w wysokości nieprzekraczającej 5 000 000 zł. W wyniku skutecznej interwencji legislacyjnej Kasy Krajowej z przepisu wprowadzającego taką możliwość wyeliminowana została luka, której efektem byłoby istotne i niezamierzone przez projektodawcę ograniczenie możliwości skorzystania z nowej regulacji. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

19. Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku. Ustawa wprowadziła reformę w zakresie organizacji i funkcjonowania Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Ponadto mocą art. 23 utworzono Fundusz Edukacji Finansowej oraz Radę Edukacji Finansowej. Ustawa wprowadziła mechanizm wydawania przez KNF decyzji o przejęciu banku przez inny bank oraz umożliwiła Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu udzielanie wsparcia podmiotom przejmującym bank. Ustawa rozszerzyła skład Komisji Nadzoru Finansowego o czterech dodatkowych członków: przedstawiciela Prezesa Rady Ministrów, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ministra – członka Rady Ministrów właściwego do spraw koordynowania działalności służb specjalnych. Przedstawiciele trzech ostatnio wymienionych instytucji uczestniczą w posiedzeniach Komisji wyłącznie z głosem doradczym. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

20. Ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa reguluje wydawanie dowodów osobistych zawierających warstwę elektroniczną pozwalającą obywatelowi na posługiwanie się uwzględnionymi w niej środkami elektronicznymi w usługach online. Jednym z tych środków jest tzw. podpis osobisty –opatrzenie danych podpisem osobistym wywołuje w stosunku do podmiotu publicznego skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu; w stosunku do innego podmiotu podpis osobisty wywołuje ten sam skutek, jeśli obie strony wyrażą na to zgodę. Ustawa weszła w życie z dniem 4 marca 2019 r.

21. Ustawa z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny. Ustawa uchyliła w art. 482 Kodeksu cywilnego § 2, który umożliwiał pobieranie odsetek od zaległych odsetek należnych od pożyczek długoterminowych udzielanych przez instytucje kredytowe. Ustawa weszła w życie z dniem 15 lutego 2019 r.

II. ROZPORZĄDZENIA:

1. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie **szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych**. Rozporządzenie został wydane w związku ze zmianą delegacji ustawowej zawartej w art. 81 ust. 8a ustawy o rachunkowości (zmiana wynikająca z ustawy z dnia 26 stycznia 2017 o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw), która nałożyła obowiązek wydania rozporządzenia określającego zasady rachunkowości skok - z uwzględnieniem specyfiki małych kas. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 14 lutego 2018 r.

2. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie **opłaty za ustalenie wskaźnika ryzyka**. Opłatę określono w rocznej wysokości 0,67 zł, bez kwoty podatku od towarów i usług, za każdy rachunek podmiotu kwalifikowanego. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 lutego 2018 r.

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie **podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia**. Dzięki inicjatywie Kasy Krajowej uzupełniono „Treść nauczania”, w część II „Rynek finansowy: pieniądź i jego obieg, instytucje rynku finansowego, formy inwestowania, bank centralny i polityka pieniężna, bankowość komercyjna i spółdzielcza, podatki, ubezpieczenia, umowy bankowe i ubezpieczeniowe, ochrona klienta usług finansowych, etyka w finansach” o analizę oferty usług świadczonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Wprowadzenie powyższej zmiany przyczyniło się do zapewnienia kompleksowego ujęcia w podstawie programowej dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego technikum informacji o rynku usług depozytowo-kredytowych w Polsce. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2018 r.

4. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie **minimalnej sumy gwarancji ubezpieczeniowej z tytułu wykonywania czynności agencji przez agentów oferujących ubezpieczenia uzupełniające**. Rozporządzenie określa minimalną sumę gwarancji ubezpieczeniowej wymaganej od agenta oferującego ubezpieczenia uzupełniające wykonującego czynności agencji, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń w zakresie tego samego działu ubezpieczeń, zgodnie z załącznikiem do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 999 i 1000). Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 października 2018 r.
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie **w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej**. Rozporządzenie uwzględnia spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, obok banków komercyjnych i banków spółdzielczych, w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2019 r.
6. Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 10 września 2018 r. w sprawie **profilu zaufanego i podpisu zaufanego**. Rozporządzenie określa warunki: potwierdzania, przedłużania ważności, wykorzystywania i unieważniania profilu zaufanego i składania podpisu zaufanego. Podmioty, o których mowa w art. 20c ust. 3 ustawy, a zatem także kasy, mogą pełnić za zgodą właściwego ministra funkcję punktu potwierdzającego profil zaufany po uprzednim przedłożeniu ministrowi oświadczenia o spełnieniu wymagań, określonych w § 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 5 października 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków organizacyjnych i technicznych, które powinien spełniać system teleinformatyczny służący do uwierzytelniania użytkowników (Dz. U. poz. 1627), w zakresie, w jakim dotyczyć to będzie uprawnień i czynności osób upoważnionych do potwierdzania profili zaufanych. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 11 września 2018 r.
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2018 r. w sprawie **wykazu usług kluczowych oraz progów istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych**. Rozporządzenie określa wykaz usług kluczowych, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, oraz progi istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usług kluczowych, stanowiące załącznik do rozporządzenia. W odniesieniu do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych jako usługę kluczową wskazano „*wykonywanie czynności, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych w zakresie określonym w tym przepisie*”. Jako próg istotności skutku zakłócającego incydentu dla świadczenia usługi kluczowej wskazano „*liczbę użytkowników zależnych od usługi kluczowej świadczonej przez dany podmiot: świadczenia usługi kluczowej przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, której średnioroczna liczba członków przekracza 600 tys. osób*”. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 22 września 2019 r.
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 października 2018 r. w sprawie **progów uznania incydentu za poważny**. Rozporządzenie określa progi uznania incydentu za poważny według rodzaju zdarzenia w poszczególnych sektorach i podsektorach określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, stanowiące załącznik do rozporządzenia. W sektorze „Bankowość i infrastruktura rynków finansowych” w zdarzeniu „Incydent dotyczący transakcji” jako jeden z progów wskazano: „*inne czynniki charakterystyczne dla danego sektora lub podsektora: incydent obejmuje 25% płatności (pod względem liczby transakcji) lub 5 mln euro realizowanych przez dany podmiot będący m.in. spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową*”. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 22 listopada 2018 r.
9. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie **kredytów studenckich**. Zgodnie z brzmieniem §3ust. 1 pkt 4 wniosek o udzielenie kredytu studenckiego zawiera dane wymagane przez bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla celów oceny zabezpieczenia spłaty kredytu studenckiego. Wniosek ten składa się w postaci elektronicznej – za pomocą systemu teleinformatycznego instytucji kredytującej (banku lub skoki) albo w postaci papierowej – na formularzu ustalonym przez instytucję kredytującą. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
10. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie **w sprawie opłaty za ustalanie wskaźnika ryzyka**. Począwszy od roku 2019 wysokość opłaty za ustalanie wskaźnika ryzyka zostanie obniżona i będzie wynosić 0,35 zł, bez kwoty podatku od towarów i usług, za każdy rachunek podmiotu kwalifikowanego. Dotychczasowa wysokość opłaty za ustalanie wskaźnika ryzyka wynosiła 0,67 zł, bez kwoty podatku od towarów i usług, za każdy rachunek podmiotu kwalifikowanego. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

11. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie **cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych**. Rozporządzenie określa sposób i tryb: oceny zgodności warunków ustalonych przez podmioty powiązane z warunkami, jakie ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane oraz określania wysokości dochodu (straty) podatnika w drodze oszacowania z zastosowaniem metod, o których mowa w art. 11d ust. 1–3 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, w tym określania wynagrodzenia z tytułu przeniesienia pomiędzy podmiotami powiązаныmi istotnych ekonomicznie funkcji, aktywów lub kategorii ryzyka. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
12. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie **informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych**. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres danych i informacji przekazywanych w informacji o cenach transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, zwanej dalej „informacją o cenach transferowych”, wraz z objaśnieniami co do sposobu sporządzenia informacji o cenach transferowych. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
13. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie **dokumentacji cen transferowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych**. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres elementów lokalnej dokumentacji cen transferowych i grupowej dokumentacji cen transferowych. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.
14. Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2018 r. w sprawie **prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych oraz udostępniania informacji z tego rejestru**. Rozporządzenie określa: szczegółowy sposób i tryb prowadzenia rejestru pośredników ubezpieczeniowych, w tym uzyskiwania dostępu do rejestru, sposób współpracy Komisji Nadzoru Finansowego i Polskiej Izby Ubezpieczeń w zakresie dotyczącym udzielania informacji określonych w art. 52 ust. 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń oraz sposób udostępniania informacji z rejestru. Rozporządzenie weszło w życie, co do zasady, z dniem 15 stycznia 2019 r.

Rozdział 4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza, związana z działalnością SKOK.

Działalność wydawnicza w roku 2018 prowadzona była we współpracy ze Spółdzielczym Instytutem Naukowym. Podobnie, jak w latach poprzednich, publikowano czasopisma:

1. *Pieniądze i Więź* pod red. J. Ossowskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej [ISSN 1506-7513]. W 2018 r. ukazały się cztery numery czasopisma, tj. od nr 1 (78) do nr 4 (81);
2. *Prawo i Więź* pod red. prof. L. Morawskiego oraz prof. P. Zakrzewskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony prawu i badaniom społecznym [ISSN 2299-405X]. W roku 2018 ukazały się cztery numery czasopisma, tj. od nr 1(23) do nr 4(26).
Obu czasopismom Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał po 5 punktów i wpisał tytuły na listę krajowych czasopism wyróżnionych.
3. *Rocznik Orzecznictwa i Piśmiennictwa z zakresu Prawa Spółdzielczego oraz Prawa Spółek Handlowych* pod red. prof. K. Pietrzykowskiego [ISSN 2083-8247].
Czasopismu Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał 1 punkt i wpisał tytuł na listę krajowych czasopism wyróżnionych.

Ponadto wydano następujące publikacje książkowe:

1. Lech Mażewski, Trzon państwa, ISBN 978-83-946628-0-6, form. B5, stron 175,
2. Czesław Ryszka, Pięknie spełnione życie. Franciszek Stefczyk 1861-1924, ISBN 978-83-946628-2-0, form. B5, stron 186.

Spółdzielczy Instytut Naukowy, w ramach współpracy w zakresie działalności wydawniczej na rzecz SKOK, redaguje również następujące witryny internetowe: sin.edu.pl, p-i-w.edu.pl, prawoiwiedz.edu.pl – adresowane do różnych czytelników, w tym pracowników naukowych, studentów oraz osób zainteresowanych nabyciem wydawanych publikacji, także w formie elektronicznej.

W roku sprawozdawczym Spółdzielczy Instytut Naukowy zorganizował kolejną, XVIII edycję *Ogólnopolskiego konkursu na najlepszą rozprawę habilitacyjną, doktorską oraz pracę magisterską poświęconą tematyce spółdzielczej*. Nagrodzono dwie prace magisterskie.

Przyznano, po raz kolejny, nagrody Feniksa osobom zasłużonym dla rozwoju i promocji polskich SKOK; nagrody otrzymali: dr Kazimierz Janiak oraz - pośmiertnie – prof. dr hab. Adam Jedliński. Współorganizowano również międzynarodową konferencję pn. *Spółdzielczość XXI wieku: perspektywy i problemy, poświęconej pamięci zmarłego Profesora Henryka Ciocha*; przygotowanie wystawy na tę konferencję pt. „Sto lat niepodległości – sto

lat spółdzielczości”. Trwały również prace przygotowawcze Księgi pamiątkowej ku czci śp. Profesora Adama Jedlińskiego (praca zbiorowa pod red. naukową prof. P. Zakrzewskiego i dra D. Biereckiego).

W 2018 roku szkolenia dla pracowników systemu SKOK były organizowane przez Akademię Edukacji Spółdzielczej (AFES), powołaną przez Fundację Edukacji Spółdzielczej (FES). W ramach statutowej działalności oświatowo-wychowawczej i edukacyjnej, Akademia FES zorganizowała 21 szkoleń i seminariów, w których łącznie udział wzięło 314 uczestników. Jedno szkolenie przeprowadzono nieodpłatnie dla uczestników, wydatkując środki Fundacji na cele oświatowe.

Tematyka szkoleń dotyczyła:

- a) ochrony danych osobowych,
- b) zagadnień księgowych i zmian ordynacji podatkowej,
- c) zagadnień prawnych, w tym: compliance, ustawy o usługach płatniczych, FATCA i in.,
- d) przeciwdziałaniu praniu pieniędzy w SKOK (AML IV),
- e) wdrożenia ustawy PAD,
- f) Rekomendacji D- SKOK i E- SKOK,
- g) Systemu STIR,
- h) procesu sprzedaży kredytu hipotecznego.

Odbyły się dwa spotkania utworzonego przy Kasie Krajowej Centrum Compliance SKOK oraz cztery szkolenia w ramach Centrum Compliance SKOK sfinansowane przez KK, bezpłatne dla uczestników. Tematyka tych spotkań i szkoleń związana była z RODO, ustawą PSD2 i Rekomendacją D-SKOK. W 2018 roku zostały wydane na zlecenie KK, trzy numery „Biuletynu Centrum Compliance SKOK” [1(2) 2018, 2(3) 2018; 3(4) 2018] zawierające niezbędne informacje na temat wprowadzanych ustaw i wytycznych dla SKOK oraz przykładowe wzory regulacji wewnętrznych dla skok z obszaru compliance. Materiały zostały rozprowadzone wśród uczestników tych spotkań i szkoleń.

W ramach swoich zadań statutowych Fundacja Edukacji Spółdzielczej na zlecenie Kasy Krajowej, od 2017 roku wdraża 4 letni projekt "Kredyt dla Producentów Rolniczych" (Credit for Agriculture Producers - CAP) wraz ze Światową Radą Unii Kredytowych (WOCCU) w partnerstwie z amerykańską agencją wolontariatu VEGA, organizacją wolontariatu PUM z Holandii oraz Irlandzką Fundacją Unii Kredytowych z Dublinu. Finansowanie projektu CAP zapewnia Amerykańska Agencja Pomocy Międzynarodowej USAID. W projekt zaangażowani są polscy eksperci systemu kas kredytowych.

W ramach tego projektu, w lutym 2018 roku odbyła się kilkudniowa wizyta stażowa delegacji wysokich urzędników państwowych Ukrainy, przedstawicieli nadzoru oraz ukraińskich unii kredytowych, która obejmowała szkolenia o poszerzonej tematyce funkcjonowania systemu SKOK w Polsce oraz spotkania z zarządami KK i spółek współpracujących.

Akademia posiada stronę internetową www.afes.edu.pl, na której umieszczane są oferty na poszczególne szkolenia, bieżące informacje oraz notatki biograficzne trenerów i informacje o Fundacji.

Rozdział 5. Standardy świadczenia usług przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

W 2018 r. weszły w życie lub upływały okresy dostosowawcze kilku kluczowych aktów prawnych, regulujących sposób świadczenia usług przez Kasy:

1. ustawa z dn. 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2016.1997), tzw. ustawa PAD;
2. ustawa z dn. 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.1075), tzw. ustawa PSD2;
3. ustawa z dn. 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U.2018.723);
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.Ur.UE L 119/1), tzw. RODO;
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej (UE) nr 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych (Dz.Ur.UE L 171/1), tzw. rozporządzenie BMR;
6. ustawa z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2018.62), tzw. ustawa split-payment;
7. ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej (Dz.U.2018.1629).

W związku z powyższymi aktami prawnymi, Kasa Krajowa przyjęła nowe standardy:

1. Wniosek o otwarciu dodatkowego R-VAT,
2. Potwierdzenie otwarcia dodatkowego R-VAT,
3. Umowa podstawowego rachunku płatniczego,
4. Regulamin podstawowych rachunków płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej,
5. Procedura wykrywania brakujących informacji o płatniku lub odbiorcy.

W wielu innych standardach konieczne stało się wprowadzenie daleko idących zmian. Ich celem było przy tym nie tylko dostosowanie do nowych regulacji prawnych, ale również skrócenie dokumentów i uczynienie ich bardziej przyjaznymi dla członka (np. poprzez usunięcie powtarzających się zapisów oraz skonsolidowanie miejsc do złożenia podpisu przez członka).

Zakres zmian w Procedurze wewnętrznej w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej był tak daleko idący, że Procedura w większości składa się z nowych zapisów.

Standardy świadczenia usług przyjęte w 2018 r.				
L p.	Nazwa standardu	Rodzaj zmiany	Uchwała przyjmująca standard	Opis zmiany
1	Umowa o świadczenie usługi eSKOK	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018 U2 ZKK z dn. 11.07.2018	Wprowadzenie terminologii dot. usług reprezentatywnych, odniesienie się do umowy podstawowego rachunku płatniczego, dostosowanie do tzw. split payment oraz zmiany porządkujące i redakcyjne Aktualizacja dot. umowy podstawowego rachunku płatniczego
2	Umowa o świadczenie usługi eSKOK dla członków SKOK - przedsiębiorców	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018	Wprowadzenie terminologii dot. usług reprezentatywnych, dostosowanie do tzw. split payment oraz zmiany porządkujące i redakcyjne
3	Umowa o świadczenie usługi eSKOK dla członków SKOK – przedsiębiorców prowadzących działalność w ramach spółki cywilnej	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018	Wprowadzenie terminologii dot. usług reprezentatywnych, dostosowanie do tzw. split payment oraz zmiany porządkujące i redakcyjne
4	Regulamin świadczenia usługi eSKOK	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018 U2 ZKK z dn. 11.07.2018 U1 ZKK z dn. 14.12.2018 U5 ZKK z dn.	Wprowadzenie terminologii dot. usług reprezentatywnych, odniesienie się do umowy podstawowego rachunku płatniczego, dostosowanie do tzw. split payment oraz zmiany porządkujące i redakcyjne Dodanie zapisów dotyczących dokumentów FID oraz SoF Wprowadzenie zmian wynikających z ustawy PSD2 Usunięcie odniesienia do Kodu 3D-Secure

			21.12.2018	
5	Regulamin świadczenia usługi eSKOK dla członków SKOK – podmiotów instytucjonalnych	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018 U1 ZKK z dn. 14.12.2018 U5 ZKK z dn. 21.12.2018	Wprowadzenie terminologii dot. usług reprezentatywnych, odniesienie się do umowy podstawowego rachunku płatniczego, dostosowanie do tzw. split payment oraz zmiany porządkujące i redakcyjne Wprowadzenie zmian wynikających z ustawy PSD2 Usunięcie odniesienia do Kodu 3D-Secure
6	Umowa o prowadzenie rachunku oszczędnościowego a'vista	aktualizacja standardu	U2 ZKK z 16.05.2018 U2 ZKK z 11.07.2018	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO Dodanie zapisów dotyczących dokumentów FID oraz SoF
7	Regulamin rachunków oszczędnościowych a'vista spółdzielczej kasy oszczędnościowo-rozliczeniowej	aktualizacja standardu	U2 ZKK z 16.05.2018 U2 ZKK z 11.07.2018 U1 ZKK z dn. 14.12.2018	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, Dodanie zapisów dotyczących dokumentów FID oraz SoF Wprowadzenie zmian wynikających z ustawy PSD2
8	Regulamin udzielania pożyczek odnawialnych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U3 ZKK z dn. 26.04.2018	Wprowadzenie zmian odnoszących się do wskaźników referencyjnych
9	Regulamin udzielania kredytów i pożyczek konsumenckich spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U3 ZKK z dn. 26.04.2018	Wprowadzenie zmian odnoszących się do wskaźników referencyjnych
10	Regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U3 ZKK z dn. 26.04.2018	Wprowadzenie zmian odnoszących się do wskaźników referencyjnych
11	Umowa o prowadzenie IKS	aktualizacja standardu	U2 ZKK z dn. 16.05.2018	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO
12	Umowa o prowadzenie Indywidualnego Konta Spółdzielczego (bez funkcji	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 14.12.2018	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO

	rozliczeniowej)		18 U5 ZKK z dn. 21.12.20 18	Usunięcie zapisów odnoszących się do rachunku płatniczego
1 3	Umowa o prowadzenie rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego	aktualizacja standardu	U2 ZKK z dn. 16.05.20 18	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO
1 4	Umowa o prowadzenie rachunku Tandem	aktualizacja standardu	U2 ZKK z dn. 16.05.20 18 U1 ZKK z dn. 22.06.20 18	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO Wprowadzenie mechanizmu Split Payment
1 5	Umowa o prowadzenie rachunków rozliczeniowych dla podmiotów instytucjonalnych	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.20 18 U1 ZKK z dn. 14.12.20 18	Wprowadzenie mechanizmu Split Payment Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, klauzuli RODO
1 6	Regulamin Indywidualnych Kont Spółdzielczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U2 ZKK z 16.05.20 18 U2 ZKK z 11.07.20 18 U1 ZKK z 14.12.20 18	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, Wprowadzenie zapisów dotyczących dokumentów FID i SoF Zmiany wynikające z ustawy PSD2
1 7	Regulamin rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U2 ZKK z 16.05.20 18 U2 ZKK z 11.07.20 18 U1 ZKK z 14.12.20 18	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, Wprowadzenie zapisów dotyczących dokumentów FID i SoF Zmiany wynikające z ustawy PSD2
1 8	Regulamin rachunków bieżących Tandem	aktualizacja standardu	U2 ZKK z 16.05.20 18 U1 ZKK z dn. 22.06.20 18	Wprowadzenie zapisów racjonalizatorskich, terminologii usług reprezentatywnych, Wprowadzenie zmian wynikających z ustawy o tzw. split payment Wprowadzenie zmian wynikających z

			U2 ZKK z dn. 16.11.2018 U1 ZKK z 14.12.2018	ustawy o zarządzie sukcesyjnym Zmiany wynikające z ustawy PSD2
19	Regulamin rachunków rozliczeniowych dla podmiotów instytucjonalnych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-rozliczeniowej	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 22.06.2018 U1 ZKK z 14.12.2018	Wprowadzenie zmian wynikających z ustawy o tzw. split payment Zmiany wynikające z ustawy PSD2
20	Wniosek o otwarciu dodatkowego R-VAT	nowy standard	U1 ZKK z 22.06.2018	Wprowadzenie standardu wynikającego z ustawy o tzw. split payment
21	Potwierdzenie otwarcia dodatkowego R-VAT	nowy standard	U1 ZKK z 22.06.2018	Wprowadzenie standardu wynikającego z ustawy o tzw. split payment
22	Umowa podstawowego rachunku płatniczego	nowy standard	U2 ZKK z 11.07.2018	Nowy standard wynikający z ustawy PAD
23	Regulamin podstawowych rachunków płatniczych spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej	nowy standard aktualizacja standardu	U2 ZKK z 11.07.2018 U1 ZKK z 14.12.2018	Nowy standard wynikający z ustawy PAD Zmiany wynikające z ustawy PSD2
Standardy prowadzenia dokumentacji przyjęte w 2018 r.				
1	Procedura wewnętrzna w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej	aktualizacja standardu	U1 ZKK z dn. 11.07.2018 U3 ZKK z dn. 02.08.2018	Dostosowanie procedury do nowej ustawy z dn. 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu Wprowadzenie zmian racjonalizatorskich w zakresie badania PEP
2	Procedura wykrywania brakujących informacji o płatniku lub odbiorcy	nowy standard	U5 ZKK z dn. 28.09.2018	Przyjęcie nowego standardu na podstawie Rozporządzenia UE 2015/847
Standardy informatyczne przyjęte w 2018 r.				
1	Ochrona danych osobowych w systemie informatycznym w świetle Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r.	nowy standard	U7 ZKK z dn. 02.03.2018	Celem utworzenia standardu jest opisanie wymagań na funkcjonalność systemów informatycznych spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych wynikających z obowiązku zapewnienia ochrony praw osób fizycznych będących członkami kas podczas czynności przetwarzania danych osobowych w związku ze zmianą przepisów prawa.

				<p>W dniu 25 maja 2016 weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.</p> <p>Rozporządzenie 2016/679 oraz ustawa o ochronie danych osobowych i ustawa wprowadzająca zaczną być stosowane od 25 maja 2018r. i do tego czasu należy zapewnić ich skuteczne wdrożenie w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, w tym w użytkowanych przez nie systemach informatycznych</p>
2	Standard do systemu informatycznego określający konieczność stosowania unikatowych identyfikatorów do rachunków płatniczych prowadzonych przez Kasy	nowy standard	U6 ZKK z dn. 02.03.2018	<p>Celem standardu jest opisanie wymagań wobec systemu informatycznego w związku ze zmianami przepisów wprowadzonymi ustawą z dnia 30 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016, poz. 1997).</p> <p>Kasy powinny uzyskać numer rozliczeniowy zawierający identyfikator dostawcy zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 5 lipca 2017r. w sprawie identyfikatorów i numerów rozliczeniowych nadawanych niektórym dostawcom usług płatniczych oraz unikatowych identyfikatorów nadawanych rachunkom płatniczym prowadzonym przez tych dostawców i dostosować do niego numery rozliczeniowe prowadzonych rachunków płatniczych</p>
3	Regulacje dotyczące obsługi rachunków VAT w zakresie tzw. „mechanizmu podzielonej płatności” prowadzonych przez spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe – standard systemów informatycznych	nowy standard	U1 ZKK z dn. 10.04.2018	<p>Celem standardu jest opisanie wymagań wobec systemu informatycznego w związku ze zmianami przepisów wprowadzonymi ustawą z dnia 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 62).</p> <p>Zmiany dotyczą obsługi przedsiębiorców (imiennych rachunków członków kasy z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, oraz rachunków Sektora III). Zgodnie z nowo dodanym art. 3b ustawy o SKOK, kasa od 01.07.2018r. dla członka, który posiada imienny rachunek otwarty w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, prowadzi rachunek VAT, a otwierając imienny</p>

				<p>rachunek członka na działalność gospodarczą, jednocześnie otwiera rachunek VAT.</p> <p>Ustawa wprowadza zmiany do ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (dalej: ustawa o SKOK)</p>
4	<p>Podwyższona odpowiedzialność członków kasy za straty kasy – realizacja zapisów Art. 26 ust. 3 ustawy o skok</p>	<p>nowy standard</p>	<p>U3 ZKK z dn. 19.04.2018</p>	<p>Celem utworzenia standardu jest opisanie wymagań na funkcjonalność systemu informatycznego spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych umożliwiającą pokrywanie strat kasy do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów. Realizacja zapisów Art. 26 ust. 3 ustawy o skok</p>
5.	<p>Rachunek zwrotu – transakcje z błędnym unikatowym identyfikatorem</p>	<p>nowy standard</p>	<p>U1 ZKK z dn. 13.06.2018</p>	<p>Celem standardu jest opisanie wymagań wobec systemu informatycznego kas w związku ze zmianami przepisów wprowadzonymi ustawą z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 864) zwaną dalej Ustawą. Rachunek zwrotu prowadzony jest na potrzeby odzyskiwania kwot transakcji płatniczych wykonanych z użyciem nieprawidłowego unikatowego identyfikatora, z zachowaniem ochrony danych osobowych odbiorcy błędnej transakcji.</p>

Rozdział 6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa, współpraca z Biurem Informacji Kredytowej oraz Biurem Informacji Gospodarczej.

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie systemu SKOK.

Saldo lokat SKOK zgromadzonych przez Kasy w Kasie Krajowej na koniec 2018 roku wyniosło 1,68 mld zł. Na tę wielkość składały się lokaty obowiązkowe, w tym z tytułu rezerwy płynnej i funduszy własnych oraz lokaty dobrowolne. Saldo lokat na koniec 2018 roku było o 4% niższe, w porównaniu ze stanem na koniec roku 2017.

W 2018 roku Kasa Krajowa wypłaciła kasom kredyty w łącznej kwocie 7,83 mln zł (vs. 14,03 mln zł. w 2017 r.) W 2018r. nie udzielono kredytu stabilizacyjnego.

Działalność inwestycyjna Kasy Krajowej w 2018 roku stanowiła kontynuację polityki inwestycyjnej z lat ubiegłych. Nadwyżki środków zgromadzonych przez Kasę Krajową były inwestowane na rynku finansowym w lokaty bankowe, obligacje oraz certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych.

Środki deponowane w Kasie Krajowej z tytułu rezerwy płynnej oraz środki funduszu stabilizacyjnego, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, były inwestowane w sposób zgodny z zapisami ustawy o SKOK. Wzorem lat ubiegłych, kontynuowano bezpieczną politykę inwestycyjną. Strategia inwestycyjna w 2018 roku obejmowała rozpoczęcie działań stopniowego dostosowywania struktury portfela do przyszłej podwyżki stóp procentowych w Polsce (redukcja tej części portfela, która jest najbardziej narażona na ryzyko zmienności wyceny). Pomimo zmiany oczekiwań rynkowych odnośnie stóp procentowych wynikających z otoczenia gospodarczego Polski pod koniec 2018 portfel obligacji utrzymywał zadowalającą dla Kasy Krajowej rentowność 3,46% (średnia YTM ważona nominałem obligacji) przy rentowności 10-letnich obligacji SP na poziomie 2,82% na koniec grudnia 2018 r.

W 2018 r. portfel inwestycyjny Kasy Krajowej uległ zauważalnej zmianie w obszarze rachunków bankowych (wzrost o 16%) oraz w obszarze funduszy inwestycyjnych – nastąpiło całkowite umorzenie jednostek uczestnictwa funduszu SKOK FIO Rynku Pieniężnego oraz zwiększono zaangażowanie w Certyfikaty

Inwestycyjne dwóch funduszy inwestycyjnych zamkniętych zarządzanych przez Union Investment TFI S.A. Wart podkreślenia jest również fakt, iż w grudniu 2018r. spółka Aplitt S.A. dokonała całkowitego wykupu KWIT.

Prowadzone w 2018 r. działania inwestycyjne, były zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Głównym celem inwestycyjnym było uzyskiwanie wyników inwestycyjnych, umożliwiających realizację budżetu, przy zachowaniu najwyższej staranności, bezpieczeństwa portfela inwestycyjnego i ograniczania ryzyk. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej była dywersyfikacja portfela i przestrzeganie limitów inwestycyjnych dla poszczególnych kategorii inwestycji. Jedynymi Nielimitowanymi instrumentami, zgodnie z ustawą o SKOK, pozostawały i pozostają nadal inwestycje w papiery wartościowe, emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski. W całym okresie 2018 roku nie zanotowano ani jednego przypadku przekroczenia limitów inwestycyjnych.

Tabela. Wielkości wybranych wskaźników ekonomiczno-finansowych według stanów na koniec 2018 oraz 2017 roku

L.p.	Nazwa wskaźnika	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana
1	Wskaźnik poziomu kapitału ogółem (ogólny wskaźnik wypłacalności)	0,43%	0,44%	0,01%
2	ROA brutto	0,94%	0,43%	- 0,51%
3	Wskaźnik aktywów płynnych	74,8%	71,82%	- 2,98%
4	Wskaźnik C/I ¹⁾	78,25%	87,63%	9,38%
5	Wskaźnik rentowności sprzedaży ²⁾	21,75%	12,37%	--9,38%
6	Wskaźnik inwestowania	49,1%	47,85%	-1,25%
7	Wskaźnik depozytów	69,15%	68,95%	-0,20%
9	wskaźnik aktywów przychodowych na etat (w tys. PLN)	18 973,00	24 046,39	5 073,90
10	wskaźnik zysku brutto na etat (w tys. PLN)	273,00	143,10	-129,93
11	wskaźnik zysku netto na etat (w tys. PLN)	190,50	91,5	-98,93

1) iloraz sumy poszczególnych pozycji kosztów z rachunku ZiS oraz sumy poszczególnych pozycji przychodów z rachunku ZiS

2) iloraz zysku brutto i sumy poszczególnych pozycji przychodów z rachunku ZiS

Dla Kasy Krajowej ustawodawca – odmiennie niż dla SKOK – nie określił standardów dotyczących zarówno adekwatności kapitałowej, jak też współczynnika wypłacalności. Należy natomiast zwrócić uwagę na to, że co najmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej zasila fundusz stabilizacyjny, który służy do realizacji celów określonych w art. 42 ustawy o SKOK i nie jest (nawet w części pochodzącej z zysku Kasy Krajowej) jej kapitałem podstawowym. Stąd możliwości budowania kapitału Kasy Krajowej są praktycznie ograniczone do maksymalnie 10% nadwyżki bilansowej, przekazywanej na fundusz zasobowy.

Wskaźnik poziomu kapitału ogółem, wynoszący na koniec 2018 roku 0,44% utrzymuje się w Kasie Krajowej na poziomie wyznaczonym wartością funduszu udziałowego i zasobowego. Poziom wskaźnika w porównaniu z rokiem 2017 pozostał na niezmiennym poziomie. Wskaźnik rentowności aktywów Kasy Krajowej wyniósł w 2018 r. 0,43%, co oznacza spadek, w stosunku do 2017 roku o 0,51 punktu procentowego. Spadek wskaźnika wynikał z przede wszystkim ze spadku wielkości zysku brutto, na co wpływ miał niższy poziom uzyskanych przychodów z tytułu dywidendy oraz wyniku odsetkowego.

Kasa Krajowa jest podmiotem finansowym, którego większość przychodów i kosztów stanowią przychody i koszty odsetkowe. Oznacza to, że głównym czynnikiem, wpływającym na uzyskiwane wyniki, jest wysokość stóp procentowych. Stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego w całym 2018 roku utrzymywała się na poziomie 1,50%. Średnia wartość stawki WIBID 1M wyniosła w 2018 roku 1,44%. (1,46% w 2017r.) Aktywa płynne Kasy Krajowej stanowiły przeważającą większość aktywów Kasy Krajowej. Wielkość wskaźnika aktywów płynnych wyniosła na koniec 2018 roku 71,82% co oznacza spadek o prawie 3 punkty procentowe w porównaniu z rokiem poprzednim.

Rekordowo niski poziom stóp procentowych utrzymujący się w 2018 roku był czynnikiem wywierającym presję na dalsze obniżanie marż odsetkowych uzyskiwanych przez Kasę Krajową. Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na spadek przychodów było zmniejszenie salda aktywów inwestycyjnych oraz niższą stopą zwrotu z

inwestycji przy braku proporcjonalnego obniżenia poziomu kosztów odsetkowych. Jest to związane ze spadkiem liczby kas w związku z przejmowaniem kas przez banki oraz realizowanymi procesami wewnętrznej konsolidacji sektora SKOK poprzez łączenie się kas. W konsekwencji obniżeniu ulegało saldo aktywów sektora co przełożyło się na spadek salda depozytów kas w Kasie Krajowej będących głównym źródłem finansowania działalności inwestycyjnej Kasy Krajowej. Tę sytuację obrazują spadki w porównaniu z rokiem poprzednim wskaźnika rentowności sprzedaży oraz wzrost wskaźnika C/I określającego relację kosztów do przychodów w 2018 roku. W 2018 roku podjęto działania polegające na dostosowaniu struktury aktywów finansowych i lokat SKOK do ewentualnej zmiany poziomu stóp procentowych. Dokonano optymalizacji portfela obligacji skarbowych, prowadzono działania na rzecz ograniczania kosztów obsługi finansowej oraz zmniejszenia liczby banków współpracujących z Kasą Krajową. W celu obniżenia kosztów odsetkowych ponoszonych przez Kasę Krajową dokonano przedterminowego wykupu części wyemitowanych obligacji o wartości nominalnej 10 mln PLN. W 2018 roku Kasa Krajowa utrzymywała wysoką płynność finansową, co było spowodowane potencjalnym ryzykiem wystąpienia zwiększonego odpływu środków w związku sytuacją systemu SKOK. Podwyższona płynność Kasy Krajowej była utrzymywana w postaci wyższych wolumenów środków na rachunkach bankowych, częściowo kosztem inwestycji finansowych. W 2018 roku odnotowano minimalny spadek wskaźnika depozytów do poziomu 68,95%. Oznacza to, że 2018 rok przyniósł w porównaniu z 2017 r. spadek udziału lokat kas w sumie bilansowej Kasy Krajowej o 0,20 punktu procentowego. Wszystkie te czynniki miały wpływ na niewielkie obniżenie wielkości wskaźnika inwestowania do poziomu 47,85%. W 2018 roku spadła liczba etatów w Kasie Krajowej, co było główną przyczyną wzrostu wskaźnika aktywów przychodowych na etat. Z kolei znaczący spadek wskaźników zysku brutto i netto na etat rok do roku wynikał z tego, że skala spadku zysku brutto i netto Kasy Krajowej była dużo większa (prawie 60% r.d.r.), niż skala spadku liczby etatów (około 18% r.d.r.).

W kasach, w dalszym ciągu, kontynuowana jest działalność w zakresie rozliczeń finansowych członków SKOK. W dniu 1 lipca 2018 roku Kasa Krajowa została bezpośrednim uczestnikiem systemów rozliczeń ELIXIR oraz SORBNET2 co wpłynęło na szybszą realizację przelewów krajowych dla Kas oraz członków SKOK.

Łącznie, w roku sprawozdawczym, zrealizowano 5 428 993 zleceń od członków SKOK. W porównaniu z 2017 rokiem liczba zleceń wysłanych przez SKOK w 2018 r. spadła o około 4,2 %. Ponadto, w 2018 r. zaobserwowano także spadek liczby przelewów przychodzących do członków SKOK. W porównaniu z rokiem ubiegłym spadek wyniósł około 2,2%. Średnia liczba przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK w 2018 r. wyniosła 473 270 przelewów miesięcznie.

Stosunek przelewów przychodzących do przelewów wychodzących w 2018 r. wyniósł 104,61%, co stanowi wzrost udziału o 2,11%, w porównaniu z poprzednim rokiem.

Kasa Krajowa współpracuje z Biurem Informacji Kredytowej (dalej BIK S.A). W ramach zawartej umowy, Kasy za pośrednictwem KSKOK dostarczają dane ze SKOK do BIK oraz z BIK do SKOK w zakresie bazy Klient Indywidualny oraz BIK Przedsiębiorca. Produkty BIK, to przede wszystkim raporty kredytowe i towarzyszące im oceny scoringowe. Wśród dostępnych produktów można wyróżnić następujące typy raportów o stanie zobowiązań klienta: Kredytowe, Monitorujące oraz Zarządzające. Raporty są istotnym elementem procesów związanych z oceną ryzyka kredytowego członków Kas.

Ponadto KSKOK podpisała umowę z ERIF BIG S.A. Umowa umożliwia pozyskanie przez Kasy informacji gospodarczych wspomagających ocenę płynności finansowej obecnych i przyszłych klientów SKOK. Składanie zapytań do BIK S.A. daje również dodatkową możliwość pobierania raportów z biura BIG InfoMonitor S.A.

W marcu 2019 roku Kasa Krajowa podpisała umowę z BIK S.A. w zakresie dostępu do bazy BLOW – Baza Antyfraudowa. Baza umożliwia wymianę informacji i danych, które zostały zakwalifikowane jako niosące zagrożenie ryzyka poniesienia straty z tytułu działalności operacyjnej, a w szczególności ryzyka transakcji kredytowych.

W 2018 roku SKOKi pobrały z bazy BIK S.A. 439.308 szt. raportów on-line, 174.356 szt. raportów off-line. Z bazy ERIF BIG S.A., SKOKi pobrały 13.915 szt. raportów, natomiast z bazy BIG InfoMonitor 40.542 szt.

Dział IV. Zasady Ładu Korporacyjnego.

W związku z wydaniem przez KNF w dniu 22 lipca 2014 r., Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, Kasa Krajowa oraz jej organy: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej, przyjęły do stosowania Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych (dalej jako: „ZŁK”), podejmując odpowiednie decyzje w zakresie swoich kompetencji oraz w takim zakresie, w jakim wdrożenie danych zasad wymaga przyjęcia odpowiednich regulacji wewnętrznych.

W 2018 r. Kasa Krajowa stosowała, podobnie jak w latach poprzednich, rozwiązania związane z zaimplementowaniem Zasad Ładu Korporacyjnego, z których – jako najistotniejsze – należałoby wskazać:

1. Organizacja Kasy Krajowej umożliwia realizację długoterminowych celów prowadzonej działalności poprzez: odpowiednią strukturę organizacyjną z wydzieleniem kluczowych obszarów i funkcji, wydzieleniem komórek organizacyjnych i stanowisk samodzielnych z przypisaniem do tych stanowisk zakresu odpowiedzialności i uprawnień we wszystkich obszarach związanych z realizacją zadań Kasy Krajowej a w szczególności wskazanych w przepisach art.42, art. 44 ust.2, art.63 i nast. ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Zapewnia ona również zarządzanie (opisane w statucie oraz Regulaminie organizacyjnym kompetencje Zarządu oraz w kompetencje przypisane do poszczególnych członków Zarządu w ramach podziału zadań i obowiązków pomiędzy członków Zarządu), sprawowanie kontroli (regulacje wewnętrzne dotyczące kontroli wewnętrznej, funkcji audytu wewnętrznego oraz zapewnienia zgodności), sprawozdawczość zarządczą (w ramach przyjętych przez Radę Nadzorczą Procedur), wewnętrzne regulacje oraz zabezpieczenia fizyczne dotyczące przepływu i ochrony informacji. (§ 1 ZłK).
2. Kasa Krajowa posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej oraz podejmowanego ryzyka działalność strukturę organizacyjną, obejmująca cały obszar prowadzonej działalności. Przyjęta struktura w sposób niebudzący wątpliwości rozdziela zadania i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk. Kasa Krajowa posiada Regulamin Organizacyjny w którym, na bazie przyjętej Struktury organizacyjnej zostały opisane: podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności dla poszczególnych komórek organizacyjnych oraz stanowisk wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Powyższe dotyczy także podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu (§ 2 ZłK).
3. Kasa Krajowa w swojej działalności przestrzega przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organu nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organ nadzoru (§ 3 ZłK).
4. Kasa Krajowa posiada określone cele strategiczne - cele te określa dokument „Kierunki działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2018-2019” przyjęty przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej w uchwale nr 6 z dnia 14 grudnia 2017 r. W ramach Struktury organizacyjnej Kasy Krajowej wyodrębnione jest stanowisko Inspektora ds. zarządzania ryzykiem, zostały opracowane odpowiednie dokumenty z tego obszaru (procedury, Polityka i strategię zarządzania ryzykiem); zapewniona jest także odpowiednia informacja zarządcza z tego obszaru do Zarządu oraz Rady Nadzorczej. Kasa Krajowa posiada odpowiednie Procedury wewnętrzne w postaci Planów awaryjnych umożliwiających podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy nie jest możliwa realizacja celów strategicznych. Stosowane zasady rekrutacji pracowników oparte są na pozyskiwaniu kadry wysokokwalifikowanej, posiadającej odpowiednie umiejętności oraz doświadczenie do pracy na określonym stanowisku.
Kasa Krajowa należycie chroni prawa pracowników – przyjęte są i podane do wiadomości pracowników poprzez ich umieszczenie w ogólnodostępnym dla pracowników systemie: Portalu Wymiany Informacji, stanowiącym repozytorium dokumentacji w Kasie Krajowej – odpowiednie regulacje wewnętrzne związane z zatrudnieniem i wykonywaniem pracy i wynagradzaniem w Kasie Krajowej (§ 4 ZłK).
5. Zmiany w Strukturze organizacyjnej oraz w pozostałych dokumentach wewnętrznych (Procedurach, Instrukcjach itp.) dokonywane są z uwzględnieniem konieczności zapewnienia spójności ze Statutem Kasy Krajowej – przygotowanie projektu zmian powierzane jest Radcom prawnym lub Adwokatom. Projekty, przed ich przyjęciem, podlegają także ocenie pod względem zgodności przez pracowników Działu Compliance. Pracownicy Kasy Krajowej mają stały dostęp do aktualnej Struktury organizacyjnej Kasy Krajowej oraz Regulaminu organizacyjnego z uwagi na ich umieszczenie w ogólnodostępnym dla pracowników systemie: Portalu Wymiany Informacji, stanowiącym repozytorium dokumentacji w Kasie Krajowej (§ 5 ZłK).
6. Kasa Krajowa posiada oraz stosuje plany ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności w szczególności w postaci odpowiednich planów i procedur związanych z zapewnieniem ciągłości działania oraz centrum zapasowego, umożliwiającego kontynuację prowadzonej działalności w obszarze teleinformatycznym. Podejmowane są także działania związane z testowych uruchamianiem tych planów (§ 7 ZłK).
7. Kasa Krajowa, jako spółdzielnia, zobowiązana jest stosować się w swojej działalności do Zasad Spółdzielczych tj. zapewnia równe traktowanie wszystkich członków. Kasa Krajowa prowadzi działalność o której mowa w art. 42 ustawy o skok w interesie jej członków. Zgodnie z art. 44 ustawy o skok, jej interesariuszami są członkowie Kasy Krajowej (ust. 1), członkowie kas (ust. 5 i 6) oraz podmiot przejmujący kasę, przejmujący wybrane prawa majątkowe lub wybrane zobowiązania kasy, nabywca przedsiębiorstwa kasy w likwidacji, jego zorganizowanej części lub wybranych praw majątkowych (ust. 8). Kasa Krajowa, przesyłając informacje dotyczące zwołania Walnego Zgromadzenia, przesyła członkom Kasy Krajowej, wraz z informacją o zwołaniu, jednakowe dla wszystkich członków materiały dotyczące spraw będących przedmiotem obrad m.in. projekty uchwał, sprawozdania roczne, opracowania itp. (§ 8 ZłK).

8. W ramach funkcjonujących w Kasie Krajowej procedur związanych z dokonywaniem zakupów lub w obszarze działalności inwestycyjnej, przeprowadzanie transakcji odbywa się na jednakowych zasadach (§ 11 ZłK).
9. Zgodnie przepisem art. 51 ustawy o skok Zarząd Kasy Krajowej składa się z 3 do 5 osób. Art. 51 ust. 3 ustawy o skok wskazuje jakie wymagania musi spełniać kandydat na członka Zarządu Kasy Krajowej (poprzez wskazanie jakie okoliczności uzasadniają odmowę wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na powołanie określonej osoby do składu Zarządu Kasy Krajowej). Wymagania te są dalej idące, niż te wskazane w ZłK. Niezależnie od powyższego w Kasie Krajowej stosowane są przyjęte przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 22 maja 2015 r. *Wymagania dla kandydatów na członków Zarządu Kasy Krajowej*, które wskazują jakie wymagania powinien spełnić kandydat na członka Zarządu Kasy Krajowej (§ 13 ZłK).
10. Zadania i funkcje Zarządu reguluje § 38 Statutu Kasy Krajowej oraz § 5 Regulaminu Zarządu Kasy Krajowej (§ 14 ZłK).
11. W Kasie Krajowej nie są stosowane regulacje wprowadzające wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności członków Zarządu za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego. Regulacje dotyczące podziału obowiązków z uwzględnieniem ZłK zawarte są w *Regulaminie organizacyjnym Kasy Krajowej* (§ 15 ZłK).
12. W Kasie Krajowej, w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej, obowiązuje uregulowanie zawarte w art. 49 ust. 2 ustawy o SKOK. Członkowie Rady Nadzorczej spełniają wymogi wskazane w § 19 ZłK (§ 19 ZłK).
13. Istniejące w Regulaminie Rady Nadzorczej rozwiązania proceduralne pozwalają na bieżące podejmowanie czynności nadzorczych, w tym możliwość organizacji posiedzenia Rady bez formalnego zwołania, zgodnie z § 10 ust. 4 i 5 Regulaminu, czy możliwość podejmowania uchwał bez odbycia posiedzenia - § 19 (§ 20 ZłK).
14. Sposób i wysokość wynagradzania członków Rady Nadzorczej Kasy Krajowej ustala Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej (§ 21 Regulaminu Rady Nadzorczej; § 29 ZłK).
15. Kasa Krajowa posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, procedury dotyczące systemu kontroli wewnętrznej przyjęte uchwałami Zarządu Kasy Krajowej, w tym procedury dotyczące poszczególnych procesów, a w szczególności w zakresie: kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zgodności. Proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej jest dokumentowany (§ 45 ZłK).
16. System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Kasy Krajowej. Obowiązek dokonywania oceny stosowanego systemu kontroli wewnętrznej leży w kompetencjach Rady Nadzorczej (§ 6 ust. 1 pkt 13 Regulaminu Rady Nadzorczej). Pracownikom, w ramach obowiązków służbowych, zostały przypisane odpowiednie zadania związane z realizacją systemu kontroli wewnętrznej (§ 46 ZłK).
17. Z dniem 1 stycznia 2015 r. powołano funkcję Specjalisty ds. compliance. Od dnia 30 marca 2016 r. w Kasie Krajowej funkcjonuje Dział Compliance odpowiedzialny za zapewnienie zgodności działania Kasy Krajowej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych. Niezależność wykonywania zadań gwarantuje bezpośrednia podległość Kierownika Działu Compliance pod Prezesa Zarządu, co znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej oraz statucie Kasy Krajowej. Powołanie pracowników Działu Compliance odbyło się za zgodą Rady Nadzorczej. Pracownikom Działu Compliance zapewnia się niezależność (§ 47 ZłK).
18. Z dniem 1 stycznia 2015 r. powołano niezależną funkcję audytu wewnętrznego poprzez utworzenie samodzielnego stanowiska Audytora Wewnętrznego. Powołanie osoby na to stanowisko odbyło się za zgodą Rady Nadzorczej. W strukturze organizacyjnej stanowisko to jest podległe Prezesowi Zarządu; w zakresie wykonywanych funkcji stanowisko to jest niezależne (§ 48 ZłK).
19. Możliwość bezpośredniego komunikowania się jest zapewniona poprzez odpowiednie zapisy w zakresach obowiązków Audytora Wewnętrznego oraz pracowników Działu Compliance, w regulacjach wewnętrznych (np. dot. informacji zarządczej) oraz w Regulaminie organizacyjnym. Wyrażanie zgody na powołanie osób na stanowisko Audytora Wewnętrznego oraz pracowników Działu Compliance zostało przypisane do kompetencji Rady Nadzorczej (§ 51a ust. 3 zdanie 2 Statutu Kasy Krajowej; § 49 ZłK).
20. Kasa Krajowa posiada udokumentowany, dostosowany do charakteru, skali oraz złożoności prowadzonej działalności system zarządzania ryzykiem wraz ze strategią zarządzania ryzykiem oraz polityką zarządzania ryzykiem. Na system zarządzania ryzykiem składają się w szczególności regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym, ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem stopy procentowej. Przyjęte dokumenty określają także apetyt na ryzyko w Kasie Krajowej (§ 50 ZłK).
21. Przyjęcie i zarządzanie systemem zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej leży w kompetencjach Zarządu Kasy Krajowej (§ 5 ust. 2 pkt 10 Regulaminu Zarządu Kasy Krajowej). Z uwagi na skalę prowadzonej działalności, w zakresie, w jakim jest to możliwe, stosowana jest zasada nie łączenia przez członków zarządu odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący ryzyko (§ 51 ZłK).

22. Na mocy obowiązujących regulacji wewnętrznych z zakresu informacji zarządczej, przewidziane jest regularne cykliczne informowanie Rady Nadzorczej na temat ryzyka występującego w Kasie Krajowej (§ 52 ZŁK).

23. Kasa Krajowa, w ramach prowadzonej działalności, nie nabywa aktywów na ryzyko klienta (rozdział 9 ZŁK).

Dział V. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

Rozdział 1. Instytucje krajowe.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano stałą współpracę systemu SKOK z instytucjami krajowymi, która obejmowała następujące podmioty:

1. BFG – w zakresie depozytów zgromadzonych w SKOK, objętych obowiązkowym systemem gwarantowania oraz obowiązków Kasy Krajowej wynikających z Ustawy o BFG.
2. NBP – w zakresie prowadzenia rachunku bieżącego w systemie SOEBNET2, utrzymywania przez Kasę Krajową i SKOK rezerwy obowiązkowej w NBP, umowy o prowadzenie rachunku i konta depozytowego bonów skarbowych i bonów pieniężnych NBP oraz przeprowadzania operacji na papierach wartościowych w systemie SKARBNET4 oraz w zakresie danych sprawozdawczych.
3. Główny Urząd Statystyczny – w zakresie dostarczania danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej, w celu opracowania publikacji *Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych*.
4. Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w zakresie realizowania obowiązków wynikających z Ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, w tym obowiązku przekazywania do GIIF wyników kontroli w SKOK, przeprowadzanych przez Kasę Krajową, w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
5. Biuro Informacji Kredytowej S.A. (dalej jako: BIK) – w zakresie wymiany danych kredytowych oraz wysyłania elektronicznie, za pośrednictwem BIK SA, do Ministerstwa Finansów, informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców.
6. Krajowa Rada Spółdzielcza – w zakresie działań na rzecz spółdzielczości i rozwoju ruchu spółdzielczego. Kasa Krajowa współpracuje z Krajową Radą Spółdzielczą w ramach Zgromadzenia Ogólnego KRS oraz poprzez uczestnictwo w dwóch specjalnych komisjach działających w ramach KRS: Komisji Finansów Spółdzielczych oraz Komisji Lustracji.
7. Biura Informacji Gospodarczej – w zakresie umożliwienia Kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC (BIK BIG Communication).

Rozdział 2. Instytucje zagraniczne

W 2018 roku system spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych aktywnie uczestniczył w międzynarodowych programach, projektach oraz innych działaniach zagranicznych. Było to związane głównie z członkostwem polskich kas, reprezentowanych przez Kasę Krajową, w organizacjach międzynarodowych, takich jak Światowa Rada Unii Kredytowych (WOCCU), Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA), Cooperatives Europe, Europejska Sieć Unii Kredytowych ENCU.

Kasa Krajowa również aktywnie angażowała się w programy wsparcia unii kredytowych w innych krajach. Głównym projektem zagranicznym, w którym zaangażowani są polscy eksperci od września 2016 roku, to czteroletni projekt Kredyt dla Producentów Rolniczych (CAP) wdrażany wspólnie z WOCCU i finansowany przez Agendę Rządu Stanów Zjednoczonych ds. Rozwoju Międzynarodowego (USAID). Kasa Krajowa w istotny sposób przyczyniła się do powstania przedmiotowego projektu, uzyskania finansowania z USAID oraz zapewnienia uczestnictwa innych instytucji systemu skok we wdrożeniu tego istotnego projektu.

Wydarzeniem ogromnej wagi było powołanie Regionalnego Centrum Unii Kredytowych we współpracy z WOCCU. Centrum ma za zadanie wspieranie istniejących systemów unii kredytowych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej oraz stymulowanie powstawania takich systemów, a także zachęcanie do członkostwa istniejących systemów unii kredytowych w WOCCU i europejskiej strukturze ENCU. Centrum działa w oparciu o siły i środki Kasy Krajowej oraz WOCCU.

Prezes Kasy Krajowej od 2015 roku jest członkiem Rady Dyrektorów WOCCU, zaś od 2018 roku Wiceprzewodniczącym Rady Dyrektorów WOCCU. W 2018 r. odbyły się 3 posiedzenia tego organu.

W Konferencji Światowych Unii Kredytowych, która w 2018 roku odbyła się w Singapurze, udział wzięło ponad 2 tysiące osób, w tym również przedstawiciele SKOK. Podczas głównej ceremonii wręczona została, na ręce pani

Natalii Jedlińskiej, nagroda Distinguished Service Award, przyznana pośmiertnie prof. dr hab. Adamowi Jedlińskiemu, w uznaniu za jego nieoceniony wkład w rozwój polskiego systemu kas. Podczas Konferencji, Pełnomocnik Zarządu ds. Kontaktów z Parlamentem i Organizacjami Międzynarodowymi Kasy Krajowej, przedstawił wystąpienie w ramach panelu ds. regulacji międzynarodowych.

W styczniu 2018 r. gościła w Warszawie i Sopocie delegacja Banku Światowego i IMF, której zadaniem było zaznajomienie się z bieżącą sytuacją systemu SKOK w kontekście udziału kas na polskim rynku finansowym. Delegacja odbyła rozmowy w biurze Kasy Krajowej w Warszawie oraz odbyła wizyty w dwóch warszawskich oddziałach Kasy Stefczyka.

Następnie w lutym gościła w Sopocie delegacja przedstawicieli Stowarzyszeń Unii Kredytowych, członków Rady Komisji Nadzoru Finansowego, wraz z zastępcą Regulatora z Ukrainy, oraz Wiceprzewodniczący Komisji Finansów i Budżetu Parlamentu Ukrainy. Ta wizyta studyjna, zorganizowana przez SIN, w partnerstwie z Kasą Krajową, została sfinansowana w całości ze środków projektu USAID (CAP). Spotkania dla delegacji zostały zorganizowane w Kasie Krajowej i wszystkich najważniejszych instytucjach systemu SKOK, mających siedzibę w Trójmieście.

W marcu 2018 r. Prezes Zarządu Kasy Krajowej brał udział w konferencji CUNA GAC w Waszyngtonie, zaś w październiku Pełnomocnik Zarządu ds. Kontaktów z Parlamentem i Organizacjami Międzynarodowymi wystąpił z przemówieniem w Parlamencie Brytyjskim – Westminster, sala im. Churchilla, na uroczystych obchodach Międzynarodowego Dnia Unii Kredytowych. Obchody były zorganizowane przez Stowarzyszenie Brytyjskich Unii Kredytowych ABCUL, we współpracy z parlamentarzystami Izby Gmin.

We wrześniu w siedzibie Kasy Krajowej odbyła się wizyta delegacji przedstawicieli amerykańskich unii kredytowych na czele z Prezesem Światowego Związku Unii Kredytowych (WOCCU). Wzięli oni udział w spotkaniach z przedstawicielami Zarządu Kasy Krajowej oraz spółek systemu SKOK.

Podczas tej wizyty spotkali się oni również z Przewodniczącym KNF w celu zaznajomienia szefów amerykańskich unii z polskim systemem Kas oraz modelem nadzoru finansowego.

W listopadzie Pełnomocnik Zarządu brał udział w spotkaniach w Zagrzebiu z Zarządem Chorwackiego Stowarzyszenia Unii Kredytowych, a także z przedstawicielami Ministerstwa Finansów i EBRD. W wyniku tych spotkań, Chorwackie Stowarzyszenie Unii Kredytowych – Hrvatska Udruuga Kreditnih Unija (HUKU) – złożyła formalną aplikację o przystąpieniu do WOCCU i ENCU. Wniosek zostanie formalnie rozpatrzony w kwietniu 2019 roku, podczas posiedzenia Rady Dyrektorów WOCCU w Sopocie.

Pełnomocnik Zarządu Kasy Krajowej w listopadzie 2018 roku złożył opracowany wspólnie z WOCCU projekt dla wsparcia działań Republikańskiego Centrum Mikrofinansów (RMC) na Białorusi. RMC we współpracy z WOCCU i Kasą Krajową podejmą działania na rzecz uzyskania finansowania dla tego projektu jako kontynuacji obecnych działań finansowanych przez USAID.

W maju i listopadzie przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w przeglądzie legislacji europejskiej i spotkaniu EPCUIG (Grupy Przyjaciół Unii Kredytowych Parlamentu Europejskiego) w Brukseli, zaś w listopadzie zorganizował, we współpracy z biurem ENCU, wizytę studyjną w Komisji Europejskiej i Parlamencie Europejskim w Brukseli dla przedstawicieli administracji publicznej, Regulatora oraz Stowarzyszeń Unii Kredytowych z Ukrainy. Wizyta odbyła się w ramach projektu CAP

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele Kasy Krajowej aktywnie uczestniczyli we wdrażaniu projektu CAP w Kijowie gdzie przeprowadzili szereg szkoleń dla strony rządowej i Regulatora a także dla obu Stowarzyszeń Ukraińskich Unii Kredytowych.

Dział VI. Kadry.

Zatrudnienie w Kasie Krajowej, według stanu na 31 grudnia 2018 r. wyniosło 77 etatów, w tym 69 etatów pełnych i 8 etatów częściowych. W ciągu roku sprawozdawczego zatrudnienie w Kasie Krajowej ustało względem 26 osób, w tym 10 z powodu restrukturyzacji, 3 przeszły na emeryturę, względem 1 osoby ustał stosunek pracy w wyniku upływu czasu, na który została zawarta umowa, zaś 10 osób samodzielnie złożyło wypowiedzenia. Pozyskano natomiast 7 nowych pracowników. Redukcja zatrudnienia została spowodowana sytuacją ekonomiczną Kasy Krajowej uzależnioną m.in. od zmian zachodzących w środowisku spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych. W okresie ostatnich kilku lat istotnie zmniejszyła się liczba Kas prowadzących działalność operacyjną, co znacznie wpłynęło na spadek przychodów Kasy Krajowej z tytułu składki zwyczajnej uiszczanej przez SKOKi. Występuje również stały odpływ depozytów kas lokowanych na rachunkach w Kasie Krajowej. Po dokonanej analizie m.in. stanu zatrudnienia pracodawca podjął decyzję o ograniczeniu kosztów z tego tytułu poprzez zmniejszenie liczby etatów i likwidacji niektórych stanowisk.

W roku 2018 dokonywano zmian Struktury Organizacyjnej Kasy Krajowej. Między innymi powołano nowego członka Zarządu; Dział Kart Rozliczeń i Informacji Kredytowej oraz Dział Operacyjno-Finansowy połączono tworząc Dział Operacyjno-Rozliczeniowy. Połączono również Dział Monitoringu oraz Dział Lustracji i Kontroli

tworząc Dział Monitoringu i Lustracji. Dział Kontroli Wewnętrznej zastąpiono samodzielnym stanowiskiem – Samodzielnego Inspektora Kontroli Wewnętrznej. Po zmianach, zatrudnienie w poszczególnych działach kształtowało się następująco:

Dział	31 grudnia 2017 r.	31 grudnia 2018 r.
Informatyczny	5	3
Organizacyjno-Administracyjny	6	8
Lustracji i Kontroli	13	0
Finansowo-Księgowy	10	6
Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej	12	0
Monitoringu	8	0
Operacyjno-Finansowy	7	0
Compliance	2	1
Kontroli Wewnętrznej	2	0
Legislacyjny	5	4
Projektów i Standaryzacji	4	4
Pozostałe stanowiska (samodzielne)	20	18
Dział Monitoringu i Kontroli	0	14
Dział Operacyjno-Rozliczeniowy	0	19

Średnia wieku pracowników Kasy Krajowej wynosi 44 lata. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 93,51 % osób zatrudnionych. Kobiety stanowią 54,55 % zatrudnionych osób.

Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia kwalifikacji. Polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników. Na szkolenia w roku 2018 została wydana kwota 74 tysięcy złotych.

W Kasie Krajowej funkcjonuje Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, działający na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą nr 4 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 19 marca 2010 r. (ostatnio zmienionego uchwałą nr 2 z dnia 20 grudnia 2017 r.). Środki Funduszu pochodzą z odpisów podstawowych, dokonanych w oparciu o ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych. W roku 2018 Kasa Krajowa wypłacała pracownikom świadczenia głównie na następujące cele: pobyt dzieci w przedszkolach i żłobkach, zakup podręczników szkolnych dla dzieci, wypoczynek pracowników i ich dzieci, wsparcie finansowe w okresie Świąt Wielkanocy i Bożego Narodzenia oraz zapomogi z tytułu leczenia i rehabilitacji pracowników i członków ich rodzin. W roku 2018 ze środków zgromadzonych na Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych Kasa Krajowa wydała 95,2 tysiąca złotych, realizując wszystkie złożone przez pracowników wnioski.

Kasa Krajowa prowadzi także Pracowniczy Program Emerytalny (dalej zwany PPE) w formie umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez ALTUS TFI S.A. W ramach PPE, Kasa Krajowa w 2018 r. finansowała i odprowadzała na rzecz pracowników, którzy przystąpili do PPE, składkę podstawową w wysokości 0,1% wynagrodzenia danego pracownika. Z uwagi na fakt, iż 50 % uczestników PPE zwróciło się na piśmie do Pracodawcy z wnioskiem o zmianę Programu i podmiotu zarządzającego PPE, w dniu 27 września 2018 r. pracodawca złożył oświadczenie o wypowiedzeniu wyżej wymienionej umowy, z prośbą o skrócenie 6 miesięcznego okresu wypowiedzenia. Na ramach porozumienia zawartego w dniu 7 listopada 2018 r. strony umowy zgodnie oświadczyły, że umowa ulegnie rozwiązaniu z momentem wpisania przez KNF w rejestrze pracowniczych programów emerytalnych nowej formy Programu oraz nowego podmiotu zarządzającego, nie później jak 6 miesięcy od daty złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu.

Dział VII. System kontroli wewnętrznej.

W Kasie Krajowej w okresie sprawozdawczym nadal funkcjonował system kontroli wewnętrznej, którego celem było wspomaganie procesów decyzyjnych, przyczyniający się do zapewnienia skuteczności i efektywności działania Kasy Krajowej, wiarygodności prowadzonej sprawozdawczości finansowej oraz zgodności działania Kasy Krajowej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz rekomendacjami nadzorczymi.

System kontroli wewnętrznej obejmował:

1. mechanizmy kontroli uwzględniające wszystkie poziomy w Strukturze Organizacyjnej Kasy Krajowej;
2. komórkę kontroli wewnętrznej, której zadaniem było zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej;

3. komórkę ds. zapewnienia zgodności, której zadaniem było zapewnienie zgodności działalności Kasy Krajowej z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych;
4. komórkę audytu wewnętrznego, której zadaniem było regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności działalności Kasy Krajowej, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

Kasa Krajowa posiada odpowiednie regulacje systemu kontroli wewnętrznej, opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Radę Nadzorczą i Zarząd Kasy Krajowej. Zarząd Kasy Krajowej identyfikował i monitorował efektywność mechanizmów kontrolnych, które były dostosowane do specyfiki działalności Kasy Krajowej. Audytor Wewnętrzny, Kierownik Działu Kontroli Wewnętrznej (od dnia 1 października 2018 r. Samodzielny Inspektor Kontroli Wewnętrznej; SIKW) oraz Kierownik Działu Compliance opierali swoją działalność na planach rocznych, których podstawą była ocena poszczególnych procesów służąca identyfikacji podwyższonego ryzyka i wspomagająca określanie priorytetów realizacji zadań.

Rada Nadzorcza i Zarząd Kasy Krajowej otrzymywały regularnie sprawozdania i informacje z przeprowadzonych audytów i kontroli wewnętrznych oraz z zakresu compliance. Audytor Wewnętrzny, Kierownik Działu Kontroli Wewnętrznej (później SIKW) oraz Kierownik Działu Compliance mieli zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Radą Nadzorczą oraz Zarządem Kasy Krajowej oraz możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.

W roku 2018 przeprowadzonych zostało 7 kontroli wewnętrznych, zgodnie z zatwierdzonym „Planem kontroli wewnętrznej w Kasie Krajowej na 2018 rok”. Zidentyfikowane podczas przeprowadzonych kontroli wewnętrznych ryzyka badanych obszarów zostały ocenione jako średnie (potencjalna wysokość szkody w związku z zajściem niepożądanego zjawiska jest nie wyższa niż średnia, a nie zachodzi ryzyko niskie) i niskie (potencjalna wysokość szkody w związku z zajściem niepożądanego zjawiska jest niska).

Zgodnie z *Procedurą przekazywania informacji zarządczej w Kasie Krajowej* Kierownik Działu Compliance przekazywał raporty z zakresu compliance na każde planowe posiedzenie Rady Nadzorczej oraz co najmniej raz w miesiącu na posiedzenie Zarządu. W 2018 r. stosowano w Kasie Krajowej Check-listy Działu Compliance. Raporty compliance przekazywane bezpośrednio do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Kasy Krajowej były opracowywane m.in. z wykorzystaniem Check-listy Działu Compliance. Check-listy obejmowały zgodnie z pkt XIX *Zasad funkcjonowania Działu Compliance*:

- a) roczny i wieloletni plan compliance;
- b) szkolenia do przeprowadzenia w ramach rocznego planu szkoleń pracowników Kasy Krajowej z obszaru compliance;
- c) zadania do wykonania w ramach regulacji wewnętrznych compliance w Kasie Krajowej, w tym działania mające na celu dostosowanie działalności Kasy Krajowej do regulacji wewnętrznych Kasy Krajowej;
- d) akty prawne dotyczące Kasy Krajowej oraz SKOK, w tym działania mające na celu dostosowanie działalności Kasy Krajowej i SKOK do obowiązujących i zmieniających się przepisów prawa;
- e) rekomendacje nadzorcze dotyczące Kasy Krajowej oraz SKOK, w tym działania mające na celu dostosowanie działalności Kasy Krajowej i SKOK do obowiązujących i zmieniających się rekomendacji nadzorczych;
- f) rejestr zgłoszonych incydentów w zakresie ryzyka braku zgodności.

Ryzyko braku zgodności w Kasie Krajowej Dział Compliance klasyfikuje *en bloc* na dzień 31 grudnia 2018 r. jako ryzyko niskie, z uwagi na stosowane w Kasie Krajowej mechanizmy kontrolne.

Ponadto w 2018 r. Kierownik Działu Compliance realizował kolejne projekty w ramach Centrum Compliance SKOK, które stanowi wspólną inicjatywę Kasy Krajowej oraz Fundacji Edukacji Spółdzielczej. Inicjatywa jest realizowana na podstawie przepisu art. 44 ust. 2 pkt 4 ustawy o skok i ma na celu wsparcie SKOK w rozwoju funkcji compliance w SKOK poprzez:

1. zapewnienie dostępu do informacji oraz alertów nt. zmieniających się przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w ramach Portalu Wymiany Informacji SKOK oraz strony internetowej: www.afes.edu.pl/centrum-compliance;
2. funkcjonowanie stałego punktu kontaktowego dla zapytań SKOK związanych z zapewnieniem zgodności; w SKOK poprzez dedykowany adres: compliance@skok.pl;
3. organizowanie cyklicznych spotkań pracowników systemu SKOK odpowiedzialnych za zapewnienie zgodności celem wymiany doświadczeń oraz podnoszenia kwalifikacji;
4. wsparcie w szczególności małych SKOK, w których jedna osoba łączy różne funkcje, w tym odpowiedzialność za zapewnienie zgodności.

Udział przedstawicieli każdego SKOK w pracach Centrum Compliance SKOK jest bezpłatny. Finansuje je Kasa Krajowa.

Zgodnie z zatwierdzonym *Planem audytu wewnętrznego w Kasie Krajowej na 2018 rok*, do dnia 31 grudnia 2018 r. przeprowadzono 8 planowanych audytów wewnętrznych. Przeprowadzone audyty wskazują, iż procesy objęte audytem w 2018 r. w Kasie Krajowej funkcjonowały prawidłowo. Poziom zidentyfikowanego ryzyka w poszczególnych obszarach oceniony został *en bloc* jako niskie.

Raporty z audytów sporządzane były w terminie wskazanym w regulacjach wewnętrznych i przekazywane do audytowanych, Zarządu oraz Rady Nadzorczej Kasy Krajowej.

Zgodnie z *Procedurą przekazywania informacji zarządczej w Kasie Krajowej*, audytor wewnętrzny przekazywał regularnie i terminowo sprawozdania cykliczne dla Zarządu oraz na planowane posiedzenia Rady Nadzorczej.

Dział VIII. Wdrożenie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

W dniu 25 maja 2018 r. rozpoczęło się stosowanie *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Europejskiej (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)*, zwanego dalej: Rozporządzeniem.

W celu dostosowania działalności Kasy Krajowej do przepisów Rozporządzenia podjętych zostało wiele działań, polegających w szczególności na wewnętrznych działaniach legislacyjnych - wprowadzono kilka nowych procedur wewnętrznych i zaktualizowano wiele już obowiązujących – oraz aneksowaniu umów powierzenia przetwarzania danych osobowych.

Wśród dokumentów, które powstały w celu zapewnienia zgodności działalności Kasy Krajowej z przepisami Rozporządzenia, wskazać należy Procedurę Zarządzania ryzykiem w ochronie danych osobowych oraz oceny skutków dla ochrony danych (PRXIII QP8) i Procedurę postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia Incydentu Danych osobowych (PRXIII QP9).

Wśród dokumentacji, która została zaktualizowana, a więc jedynie dostosowano jej treść do przepisów Rozporządzenia, wskazać należy:

1. Politykę ochrony danych osobowych (PRXIII QP7),
2. Procedurę przyjmowania i zwalniania pracowników (PRIII QP5),
3. Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (PRIII QP5 DP4),
4. Procedurę rozwoju środowiska teleinformatycznego (PRIX QP3),
5. Regulamin Pracy,
6. Regulamin Odznaki Honorowej za zasługi dla Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych,
7. Regulamin Krajowego Konkursu Dla Młodych Profesjonalistów i Działaczy Ruchu SKOK.

Zmiany w ww. procedurach wewnętrznych polegały przede wszystkim na wprowadzeniu odpowiednich zmian do treści wszystkich klauzul informacyjnych, zawartych w tych procedurach, tak aby spełniały one wymagania art. 13 i 14 Rozporządzenia oraz wprowadzeniu szeregu wewnętrznych zasad postępowania w Kasie Krajowej, spełniających obowiązek rozliczenia się przez administratora ze stosowania przepisów Rozporządzenia. W tym miejscu mowa m.in. o:

1. wprowadzeniu wewnętrznej procedury realizowania uprawnień osób, których dane dotyczą (art. 15 - 22 Rozporządzenia),
2. wprowadzeniu procedury ochrony danych w fazie projektowania i domyślnej ochrony danych (art. 25 Rozporządzenia),
3. wprowadzeniu nowego zakresu uprawnień dostępu do danych osobowych i nowych wzorów upoważnień do przetwarzania danych osobowych (art. 29 Rozporządzenia),
4. ustaleniu formy i osób odpowiedzialnych za prowadzenie rejestrów czynności przetwarzania i ich przegląd (art. 30 Rozporządzenia),
5. wprowadzeniu procedur analizy ryzyka i oceny skutków dla ochrony danych (art. 24, 32 oraz 35 – 36 Rozporządzenia),
6. wprowadzeniu procedur oceny (pomiaru) naruszenia ochrony danych (art. 33 – 34 Rozporządzenia),
7. wprowadzeniu do Regulaminu Pracy informacji dotyczących stosowanych przez Kasę Krajową form monitoringu pracowników (art. 22² i 22³ Kodeksu Pracy),
8. wyznaczeniu, w miejsce administratora bezpieczeństwa informacji, inspektora ochrony danych (art. 37 – 39 Rozporządzenia) i zgłoszenie jego wyznaczenia do Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

W celu wdrożenia przepisów Rozporządzenia, Kasa Krajowa – jako wydawca kart płatniczych dla członków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych (dalej: kasy), a tym samym administrator danych osobowych posiadaczy i użytkowników tych kart, zobowiązana była również do dokonania odpowiednich zmian

w Procedurach Świadczenia Usług w zakresie wydawania i obsługi kart Visa/MasterCard dla członków spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych (dalej: Procedury).

W zakresie zmian dokonanych w Procedurach wymienić należy m.in.:

1. wprowadzenie obowiązku zabezpieczenia korespondencji elektronicznej, wymienianej pomiędzy kasami, Kasą Krajową, spółką Cardera sp. z o.o. oraz ubezpieczycielem;
2. zmianę treści klauzul informacyjnych, zawartych we wszystkich formularzach służących do zbierania danych osobowych posiadaczy i użytkowników kart płatniczych, pełnomocników skok oraz osób upoważnionych do kontaktu z Centrum Kart SKOK i dostosowanie ich do wymogów art. 13 i 14 Rozporządzenia;
3. zmianę wzoru umowy o kartę płatniczą Visa;
4. wprowadzenie procedury realizacji uprawnień osób, których dane dotyczą, w celu spełnienia wymogów art. 15 – 22 Rozporządzenia oraz wykazania spełnienia obowiązku rozliczalności administratora, o którym mowa w art. 5 ust. 2 Rozporządzenia;
5. wprowadzenie wzorów odpowiedzi na wnioski osób, których dane dotyczą, spełniających wymogi art. 15 – 22 oraz art. 12 Rozporządzenia.

Z uwagi na wprowadzenie przepisami Rozporządzenia szczególnych wymagań formalnych do treści umów powierzenia przetwarzania danych osobowych, Kasa Krajowa zobowiązana była również dostosować wszystkie zawarte dotychczas umowy współpracy o wydanie i obsługę kart płatniczych do wymagań art. 28 Rozporządzenia. Proces aneksowania umów, w zdecydowanej większości, zakończył się na przełomie czerwca i lipca 2018 r.

Łącznie z wykonaniem obowiązku aneksowania umów współpracy w zakresie wydawania i obsługi kart płatniczych, w celu zapewnienia standaryzacji świadczonych usług i dostosowania warunków współpracy do wymogów Rozporządzenia, Kasa Krajowa od początku maja 2018 r. realizowała proces aneksowania ze wszystkimi kasami umów w sprawie pośredniczenia w przeprowadzaniu przez SKOK rozliczeń oraz umów w sprawie zbierania i udostępniania informacji. W okresie od kwietnia do czerwca 2018 r. równolegle trwał proces aneksowania umów łączących Kasę Krajową z Krajową Izbą Rozliczeniową S.A., Biurem Informacji Kredytowej S.A. oraz biurami informacji gospodarczej, a także innymi kontrahentami lub podwykonawcami Kasy Krajowej.

W wykonaniu swojej ustawowej roli, o której mowa w art. 44 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo - kredytowych, Kasa Krajowa podejmowała działania edukacyjne i wspierające kasy w procesie wdrożenia przepisów Rozporządzenia w swoich strukturach. W tym celu odbyły się dwa nieodpłatne szkolenia z obszaru ochrony danych osobowych. W ramach wsparcia prawnego Kasa Krajowa opublikowała na Portalu Wymiany Informacji szereg wzorów dokumentów, możliwych do wykorzystania w procesie wdrożenia Rozporządzenia w kasach. Wśród tych dokumentów należy wymienić m.in.: wzór deklaracji członkowskiej, wzór rejestrów czynności przetwarzania, wzór umowy powierzenia przetwarzania danych osobowych, wzór analizy ryzyka i oceny skutków dla ochrony danych. W ramach wsparcia powstał również wzór broszury informacyjnej, kierowanej do członka kasy, zawierającej informacje o zasadach przetwarzania jego danych osobowych przez kasy, na wzór innych tego typu materiałów informacyjnych stosowanych w sektorze bankowym. Dodatkowo, Kasa Krajowa udzielała kasom wsparcia prawnego w indywidualnych sprawach, kierowanych do niej w formie zapytań mailowych lub telefonicznych. Opisane wyżej działania, zmierzające do podnoszenia świadomości kas w obszarze ochrony danych osobowych, są kontynuowane.

Kasa Krajowa angażowała się w proces legislacyjny, poprzez wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących działalności kas.

Kasa Krajowa, we współdziałaniu z kasami, które zgłosiły chęć udziału w pracach powołanego specjalnie do tego celu zespołu roboczego, podjęła działania w kierunku stworzenia kodeksu postępowania, o którym mowa w art. 40 Rozporządzenia. Z uwagi na brak przepisów sektorowych, wprowadzających przepisy Rozporządzenia do polskiego porządku prawnego, oraz bieżące zaangażowanie w proces wdrożenia przepisów Rozporządzenia w Kasie Krajowej, prace nad tym kodeksem zostały odroczone. Planowany termin powstania projektu kodeksu postępowania dla SKOK, przewidziany jest na ostatni kwartał 2019 r.

Dział IX. System SKOK.

Instytucje Systemu SKOK w roku 2018 kontynuowały swoją działalność, koncentrując się na dostosowywaniu oferowanych produktów i usług, a także struktury do zmieniających się warunków prawnych, rynkowych i potrzeb oraz ilości kas. Wśród wskazanych pomiotów wymienić można:

1. Działające w ramach systemu SKOK zakłady ubezpieczeń – Saltus TUW oraz Saltus TU Życie SA kontynuowały w roku 2018 działalność dostarczając kasom oraz ich członkom ubezpieczenia osobowe, majątkowe, zdrowotne oraz ubezpieczenia na życie. oraz rozwijając działalność w segmencie ubezpieczeń

zdrowotnych. Saltus TUW po zawarciu w grudniu 2013 r. umowy pożyczki z Kasą Krajową na kwotę 90 mln zł, której środki zostały przeznaczone na pomoc dla SKOK, pozostaje podmiotem wspierającym stabilizację spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowej.

2. W ramach spółki Aplitt SA, wydzielono dwa podmioty dedykowane kluczowym działalnościami prowadzonym dotychczas przez ten podmiot: spółkę Aplitt Sp. z o.o. która specjalizuje się w działalności w obszarze rozwiązań IT i która jest głównym dostawcą oprogramowania dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz spółkę Cardera Sp. z o.o., która prowadzi działania w zakresie wydawnictwa i procesowania kart płatniczych Visa wydawanych przez Kasę Krajową dla członków SKOK. Aplitt SA poprzez spółkę zależną Monetia Sp. z o.o. rozwija ponadto działalność sieci agencji płatniczych.
3. Spółka Apella S.A. jest podmiotem posiadającym bogate doświadczenie w prowadzeniu działań z obszaru public relations dla SKOK; spółka świadczy te usługi na zlecenie poszczególnych kas. W ramach działalności spółki zależnej (Fratia Sp. z o.o.) kontynuowała działalność wydawniczą. Z uwagi na zaprzestanie prowadzenia przez Kasę Krajową wspólnych działań reklamowo-promocyjnych SKOK, spółka z sukcesem pozyskuje klientów zewnętrznych.
4. Asekuracja Sp. z o.o. wspomaga SKOK w zakresie windykacji przeterminowanych należności członków Kas. Działania windykacyjne prowadzone są zarówno w zakresie windykacji przedsądowej, jak i na późniejszych etapach i są wykonywane przez Spółkę oraz współpracujące z nią kancelarie prawne. Asekuracja Sp. z o.o. oferuje ponadto Kasom możliwość sprzedaży wierzytelności, a w tym na rzecz funduszu sekurytyzacyjnego.
5. Spółka SaltLux Holding S.a.r.l. (poprzednia nazwa SKOK Holding S.a.r.l.), do której, w latach ubiegłych, zostały wniesione tytułem aportu akcje i udziały, będące w posiadaniu Kasy Krajowej, w pełni realizuje cele, dla jakich została powołana, tj. posiadanie w strukturze silnej kapitałowo spółki, wykorzystującej rozwiązania prawne, jakie daje członkostwo w Unii Europejskiej z zastosowaniem specyfiki rozwiązań łączących się z miejscem siedziby spółki oraz zarządzanie podmiotami zależnymi. Spółka, poprzez Kasę Krajową, bierze również udział w procesach, efektem których jest wsparcie kapitałowe Kas.
6. Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej jako podmiot wspomagający realizację misji SKOK w zakresie edukacji kontynuowało wiele cyklicznych projektów oraz podjęło nowe działania, które były zgodne z jego misją i celami statutowymi. Stowarzyszenie także w 2018 r. prowadziło działalność w zakresie bezpłatnego poradnictwa finansowo-prawnego, poprzez cztery Ośrodki Doradztwa Finansowego i Konsumentckiego specjalizujące się w nieodpłatnym poradnictwie finansowo-prawnymi konsumentckim w zakresie pomocy w określeniu finansowej i prawnej sytuacji klienta, przekazywania informacji o przysługujących klientowi prawach i uprawnieniach konsumenckich, wyjaśnienia procedur kredytowych, doradztwa w zakresie budżetu domowego, wyjaśniania zagadnień związanych z nadmiernym zadłużeniem. Ośrodki funkcjonują w czterech lokalizacjach na terenie kraju. W 2018 r. z pomocy Ośrodków skorzystało 1621 osób.

Dział X. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2018.

W ciągu całego 2018 r. Kasa Krajowa realizowała strategię utrzymywania wysokiego poziomu płynności finansowej a także podejmowała działania ograniczające negatywne oddziaływanie *ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o podatku od niektórych instytucji finansowych* (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1410). Funkcjonowanie tej ustawy istotnie wpływało na wysokość oprocentowania przede wszystkim rachunków bankowych, w ograniczonym zakresie również na wysokość oprocentowania lokat bankowych. Mając na uwadze konieczność zapewnienia z jednej strony stabilności finansowej Kasy Krajowej, a z drugiej zapewnienie realizacji budżetu, realizowano plan optymalizacji struktury aktywów inwestycyjnych Kasy Krajowej w którym głównym aktywem, pomimo obniżenia łącznego salda, nadal pozostawały obligacje skarbowe. Cześć środków z rachunków bankowych realokowano na lokaty bankowe o horyzoncie inwestycyjnym od 1 do 6 miesięcy. Do sierpnia utrzymano zaangażowanie w jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych rynku pieniężnego. Jednocześnie systematycznie ograniczano saldo środków na rachunkach bankowych. W ostatnim kwartale roku nastąpiło obniżenie a ostatecznie całkowite wyjście z zaangażowania w KWIT w związku z wykupem przez emitentów. Realizacja takiej strategii pozwoliła na wykonanie założonych celów budżetowych. Według stanu na koniec 2018 roku, w porównaniu do końca 2017 roku, saldo aktywów inwestycyjnych spadło o 76,7 mln zł. Obniżeniu o 57,4 mln zł uległo zaangażowanie w obligacje skarbowe, co było wynikiem działań zmierzających do optymalizacji struktury portfela i budowania wyższego kapitału z aktualizacji wyceny. Ponadto obniżeniu o 31,0 mln zł uległo saldo KWIT oraz j.u. FIO rynku pieniężnego o 63,3 mln zł. Zanotowano wzrost o 1,6 mln zł salda rachunków bankowych oraz lokat bankowych o 26,6 mln zł. Dodatkowo w 2018 r. dokonano inwestycji w Certyfikaty Inwestycyjne Funduszy Inwestycyjnych Zamkniętych w kwocie 45,6 mln zł.

Polityka inwestycyjna Kasy Krajowej w 2018 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, pozostawała ostrożna i zrównoważona, co odzwierciedlała struktura rodzajowa portfela inwestycyjnego. Według stanu na koniec 2018 roku, udział aktywów inwestycyjnych na które składają się obligacje Skarbu Państwa, lokaty bankowe, certyfikaty inwestycyjne FIZ, rachunki bieżące, kredyty standardowe w sumie bilansowej wyniósł około 63,0%. Największą pozycją pozostawały obligacje skarbowe – 32,2%. Wzrosło (głównie ze względu na wycofanie przez kasy środków utrzymywanych w j.u. FIO SKOK Rynku Pieniężnego) saldo środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach bankowych i lokatach bankowych. Jeśli do łącznej wielkości salda środków na rachunkach bankowych wliczymy środki rezerwy obowiązkowej w Narodowym Banku Polskim (234,7 mln zł) oraz środki Funduszu Stabilizacyjnego (21,8 mln zł) to uzyskamy łączne saldo środków na koniec 2018 roku w kwocie 584,2 mln zł, co stanowi 24% sumy bilansowej Kasy Krajowej. Utrzymywanie tak wysokiego poziomu środków na rachunkach bankowych było spowodowane potencjalnym ryzykiem wystąpienia sytuacji zwiększonych wypłat środków przez deponentów w związku z przejmowaniem kas przez banki, łączeniem się kas oraz sytuacją makroekonomiczną na rynkach finansowych.

Zaprezentowana struktura aktywów finansowych pozwoliła na zapewnienie realizacji celu określonego w art. 42 ustawy o skok oraz generowanie przychodów finansowych na stabilnym poziomie na przestrzeni 2018 roku. Kasa Krajowa wypracowała w 2018 roku zysk netto na poziomie 6,64 mln zł; 10,38 mln zł brutto. Środki rezerwy płynnej SKOK oraz środki funduszu stabilizacyjnego, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej zgodnie z ustawą o skok, były inwestowane w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego.

Dział XI. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2019.

Przewiduje się, że na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2019 roku, będą miały wpływ następujące czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne:

1. stabilizacja rynkowych stóp procentowych w całym okresie 2019 roku;
2. utrzymana perspektywa braku zmiany poziomu stóp procentowych w 2020 roku;
3. pozostanie w konsolidacji rynku skarbowych papierów wartościowych, które stanowią największą pozycję aktywów Kasy Krajowej i generują największą część przychodów z inwestycji finansowych;
4. prowadzenie polityki inwestycyjnej, mającej na celu wybór najbardziej optymalnych instrumentów dostępnych na rynku, w granicach określonych przez przepisy art. 37 i 38 ustawy o skok, dzięki której możliwe będzie osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu przy akceptowalnym poziomie ryzyka;
5. ustabilizowanie się sytuacji kas, w tym w szczególności zatrzymanie spadku sumy bilansowej sektora kas i poprawa wyników finansowych uzyskiwanych przez kasy;
6. rozwój akcji depozytowej SKOK skutkujący pośrednim wzrostem pasywów Kasy Krajowej;
7. ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych.

Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać takie okoliczności, jak:

1. utrzymujący się wpływ *ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych* na rynek pieniężny;
2. wzrost poziomu ryzyka operacyjnego instrumentów inwestycyjnych w związku ze zmianami sytuacji makroekonomicznej;
3. ryzyka polityczne (twardy Brexit, wybory do Europarlamentu, Sejmu i Senatu);
4. polityka pieniężna kształtowana przez Radę Polityki Pieniężnej;
5. wysokość deficytu budżetowego;
6. wystąpienie osłabienia złotego;
7. spadek rentowności instrumentów finansowych, w jakich lokowane są środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej;
8. nadpłynność sektora finansowego i obniżanie stawek kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych, co może wpływać na wyniki podmiotów bazujących na przychodach odsetkowych; do grupy takich podmiotów należy Kasa Krajowa;
9. wzrost należności przeterminowanych w całym sektorze instytucji kredytowych, co znajdzie odzwierciedlenie w sytuacji SKOK, a tym samym Kasy Krajowej;
10. konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych w związku z wdrożeniem Dyrektywy PSD2;
11. ryzyko odpisów aktualizujących pomoc udzieloną ze środków pochodzących z pożyczki Saltus TUW lub obligacji wyemitowanych przez SaltLux Holding S.a.r.l.;
12. ewentualnie niekorzystne rozstrzygnięcia sporów sądowych;
13. ewentualne wystąpienie podwójnej odpowiedzialności z tytułu udziałów ponadobowiązkowych objętych w SKOK przez Kasę Krajową.

Dział XII. Ocena realizacji *Kierunków działalności i zasady rozwoju Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej na lata 2018-2019.*

Rok 2018 był pierwszym rokiem realizacji działań opisanych w dokumencie: Cele Działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej i metody ich realizacji na lata 2018 - 2019, przyjętym uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w dniu 14 grudnia 2017 r. (dalej jako: Cele). Niniejszy dokument opisuje cele Kasy Krajowej, które jej Zarząd zidentyfikował i opisał bazując na analizie sytuacji zarówno Kasy Krajowej jak i całego sektora SKOK. Dokument zawiera również propozycje metod, które zostaną użyte do realizacji przyjętych założeń. Biorąc pod uwagę wyniki analizy, Zarząd Kasy Krajowej zdecydował o przygotowaniu projektu, którego perspektywa czasowa będzie tylko dwuletnia. Głównymi powodami przyjęcia tak krótkiego horyzontu czasowego były: dynamika zmian w otoczeniu zewnętrznym, wiele toczących się procesów sanacyjnych oraz rozpoczęty wówczas dialog z Ministerstwem Finansów nad przygotowaniem nowelizacji ustawy o SKOK.

W 2018 r. Kasa Krajowa prowadziła działania stabilizacyjne i kontrolne dla zapewnienia jak najlepszego poziomu równowagi całego sektora i bezpieczeństwa zgromadzonych depozytów. W tym okresie Kasa Krajowa kontynuowała również działania, mające na celu utrzymanie potencjału sektora SKOK oraz zapewnienie, w możliwie najszerszym zakresie, bieżącej asymilacji zmian zachodzących na rynku usług finansowych. Stałemu monitoringowi i ocenie poddano procesy legislacyjne, zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim, gdzie zgłaszane były wnioski w zakresie właściwej regulacji działalności SKOK i Kasy Krajowej, a także wyrażano opinie o projektach aktów prawnych dotyczących działalności SKOK. Kasa Krajowa prowadziła również stały przegląd otoczenia prawnego i biznesowego SKOK, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji prawnych, zaleceń regulatora, zasad etycznych, dobrych praktyk oraz uznanych standardów międzynarodowych.

Z dużym zadowoleniem dostrzegamy i doceniamy rozpoczęcie procesów sanacyjnych opartych o łączenia Kas z innymi Kasami. Jest to kierunek, który Kasa Krajowa postulowała dużo wcześniej jednak dopiero teraz doczekał się on realizacji. Dzięki połączeniom między Kasami nie tracimy dorobku wypracowanego w minionych latach przez naszych Kolegów i Koleżanki; pozostaje on w sektorze SKOK a powstające w ten sposób większe podmioty mają, w naszej ocenie, wyższe szanse na skuteczne konkurowanie na rynku.

Ważnym obszarem wsparcia Kas, szczególnie średnich i małych, pozostaje inicjatywa Kasy Krajowej prowadzona pod nazwą „Centrum Compliance”. Spotkania w ramach tego Centrum były organizowane regularnie przez cały rok i dostarczały uczestnikom wielu cennych informacji i materiałów (w tym wzorów dokumentacji), pomagając w realizacji obowiązków spoczywających na Kasach.

Przyjęte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej Cele dotyczą trzech niezwykle istotnych dla dalszego rozwoju sektora obszarów, którymi pozostają: cyfryzacja usług finansowych, poprawa otoczenia prawnego Kas poprzez doprowadzenie do znowelizowania ustawy o skok oraz poprawa wizerunku Kas w społeczeństwie. Realizacja pierwszego z celów ma zapewnić Kasom możliwość świadczenia usług z wykorzystaniem nowoczesnych technologii tak aby ich oferta mogła być równie atrakcyjna dla klienta, jak oferta innych instytucji finansowych. Nowelizacja ustawy o skok jest niezbędna, ponieważ aktualna pozostaje konieczność doprowadzenia do sytuacji, w której przepisy regulujące działalność Kas i Kasy Krajowej będą adekwatne do charakteru i zakresu ich funkcjonowania. Obecna ustawa nie zachowuje, w swej treści, zasad proporcjonalności. Wreszcie poprawa wizerunku Kas ma również doniosłe znaczenie dla zapewnienia Kasom odpowiedniego miejsca na rynku i stworzenia warunków dla równej konkurencji z innymi rynkowymi podmiotami. Wszystkie wymienione powyżej kierunki działań są kontynuowane również w roku 2019.

Dział XIII. Raport dotyczący ryzyka.

W 2018 r. odbyły się cztery spotkania Komitetu ds. Ryzyka w Kasie Krajowej. Do głównych zadań Komitetu należy ocena ryzyka, na które narażona jest Kasa Krajowa, przedstawianie wniosków oraz wydawanie rekomendacji Zarządowi Kasy Krajowej, w związku z dokonaną oceną. W ramach prac tego Komitetu dokonywana jest także ocena klasyfikacji danego ryzyka pod względem jego istotności. Ponadto do zadań Komitetu należy: wspieranie Inspektora ds. zarządzania ryzykiem w pracach dotyczących polityki, procedur i instrukcji w zakresie zarządzania ryzykiem oraz inicjowanie działań w zakresie identyfikacji, pomiaru, oceny i monitorowania ryzyka. W roku 2018 r. planowane jest dalsze doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Zidentyfikowano poniższe ryzyka w działalności Kasy Krajowej:

1. **Ryzyko utraty reputacji.** Ryzyko utraty reputacji definiowane jest jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Kasy Krajowej przez klientów, kontrahentów, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną. W przypadku działalności Kasy Krajowej z uwagi na specyfikę jej konstrukcji, ryzyko reputacji

materializuje się głównie w przypadku negatywnych publikacji na temat spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, co także skutkuje negatywnym wizerunkiem zarówno Kasy Krajowej jak i całego sektora SKOK. Celem ograniczenia ryzyka, prowadzony jest bieżący monitoring publikacji prasowych dotyczących Kasy Krajowej oraz SKOK, a także sytuacji w kasach. W Kasie Krajowej funkcjonuje stanowisko Rzecznika Prasowego, którego celem jest m.in. prezentowanie stanowiska Kasy Krajowej dotyczących sytuacji Kasy Krajowej oraz SKOK, udzielanie odpowiedzi na zapytania kierowane od mediów, przygotowywanie materiałów i informacji do publikacji.

2. **Ryzyko operacyjne.** Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest bieżące utrzymywanie poziomu ryzyka operacyjnego na dopuszczalnym poziomie, niezagrażającym prowadzonej działalności Kasy Krajowej. Kasa Krajowa posiada odpowiednie procedury oraz Centrum Zapasowe umożliwiające kontynuację prowadzonej działalności w kluczowych obszarach związanych z prowadzeniem rozliczeń członków SKOK oraz składaniem zapytań kredytowych. W Kasie Krajowej zostały także wdrożone plany awaryjne służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą zaszkodzić funkcjonowaniu organizacji. W ramach zatwierdzonego harmonogramu, przeprowadzono testy planów ciągłości działania w Kasie Krajowej. Opracowano raport z analizy ryzyka operacyjnego, bezpieczeństwa informacji i plan postępowania z ryzykiem w Kasie Krajowej. W ramach ryzyka operacyjnego Kasa Krajowa identyfikuje następujące istotne ryzyka: ryzyko technologiczne i techniczne, ryzyko prawne, ryzyko bezpieczeństwa oraz ryzyko zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania).
3. **Ryzyko płynności.** Celem zarządzania ryzykiem płynności jest ograniczanie ryzyka nie wywiązania się Kasy Krajowej z bieżących zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów finansowych. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem płynności są między innymi: codzienne, bieżące monitorowanie pozycji płynności finansowej Kasy Krajowej, rejestrowanie z jednej strony kwot i terminów zapadalności aktywów oraz kwot i terminów wymagalności pasywów. Z zestawienia pozycji aktywów i pasywów powstaje mapa płynności, pokazująca saldo przepływów pieniężnych w bieżącym dniu oraz w kolejnych dniach w przyszłości.
4. **Ryzyko kredytowe.** Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizowanie ryzyka wystąpienia potencjalnej straty związanej z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. W ramach ryzyka kredytowego Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko portfela kredytów standardowych, portfela papierów dłużnych oraz portfela depozytów. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem kredytowym są:
 - rozdzielenie funkcji analitycznych od decyzyjnych;
 - badanie zdolności dłużników do wywiązania się zobowiązań;
 - wymóg ustanawiania adekwatnych zabezpieczeń;
 - określenie poziomów decyzyjnych w przypadku inwestycji finansowych;
 - wyznaczanie limitów inwestycyjnych;
 - systematyczne monitorowanie spłaty zobowiązań.
5. **Ryzyko cen instrumentów.** Celem zarządzania ryzykiem cen instrumentów jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany cen instrumentów finansowych. Głównymi czynnikami wpływającymi na występowanie ryzyka cen instrumentów są:
 - sytuacja makroekonomiczna;
 - poziomy stóp procentowych w Polsce i na świecie;
 - poziomy stawek rynkowych jak np. WIBID, WIBOR;
 - sytuacja płynnościowa sektora bankowego w Polsce;
 - podaż i popyt na rynkach giełdowym, papierów wartościowych, itp.

Główne metody zarządzania i ograniczania ryzyka cen instrumentów polegają na odpowiednim doborze portfela instrumentów finansowych i odpowiednim kształtowaniu struktury aktywów i pasywów.

6. **Ryzyko stopy procentowej.** Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych. W ramach ryzyka stopy procentowej, Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko bazowe, ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko opcji klienta.

Głównymi metodami zarządzania ryzykiem stopy procentowej są między innymi:

- polityka cenowa Zarządu Kasy Krajowej w zakresie oprocentowania depozytów i kredytów dla SKOK;
- powiązanie stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, mających jednocześnie te same okresy przeszacowania;

- dopasowanie wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych.

W okresie sprawozdawczym, w ramach cyklicznego przeglądu, dokonano aktualizacji wewnętrznych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Dział XIV. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. przeciwko Kasie Krajowej toczyło się 26 spraw sądowych o charakterze majątkowym, przy czym 12 spraw prowadzonych było w pierwszej instancji, 9 spraw w drugiej instancji, a w 5 sprawach wniesiono skargi kasacyjne do Sądu Najwyższego. Łączna wartość przedmiotu sporu w sprawach rozpoznawanych przez sądy pierwszej i drugiej instancji, tj. w sprawach, w których nie wydano prawomocnych orzeczeń, wynosi 307.566.976,08 zł (bez odsetek), na którą składają się roszczenia zgłoszone w pozwach:

1. Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o zasądzenie kwoty 269.844.877,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi:
 - a) od kwoty 269.840.445,84 zł (stanowiącej – według powoda – należną BFG kwotę wolnych środków funduszu stabilizacyjnego) od dnia 24 lipca 2014 r. do dnia zapłaty,
 - b) od kwoty 4.431,90 zł (stanowiącej odsetki ustawowe za zwłokę w przekazaniu kwoty wolnych środków funduszu stabilizacyjnego w kwocie 888.814,37 zł) od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;
2. jednego z Banków, jako następcy prawnego jednej z Kas, o łącznej wartości przedmiotu sporu 1.824.039,43 zł (wraz z odsetkami ustawowymi od dni wskazanych w pozwach do dnia zapłaty) – sprawy związane z zawieszeniem w okresie 2008-2009 działalności tej Kasy i ustanowieniem zarządcy komisarycznego;
3. Syndyków masy upadłości dwóch Kas o zasądzenie kwot wskazanych w pozwach, tj. łącznie 11.847.452,91 zł (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dni wskazanych w pozwach do dnia zapłaty) z tytułu zwrotu wkładów na fundusz stabilizacyjny;
4. Syndyków masy upadłości dwóch Kas o zasądzenie kwot wskazanych w pozwach, tj. łącznie 23.000.220,00 zł (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dni wskazanych w pozwach do dnia zapłaty) z tytułu odpowiedzialności Kasy Krajowej do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów;
5. Syndyków masy upadłości czterech Kas o zasądzenie kwot wskazanych w pozwach, tj. łącznie 1.050.386,00 zł (wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dni wskazanych w pozwach do dnia zapłaty) z tytułu zwrotu składek wpłaconych na fundusz reklamowo - promocyjny.

Zgodnie z oceną pełnomocników procesowych Kasy Krajowej 18 spraw niezakończonych wydaniem prawomocnych orzeczeń, o łącznej wartości przedmiotu sporu 25.874.645,43 zł, obarczonych jest średnim ryzykiem, natomiast 3 sprawy (w tym powództwo BFG), o łącznej wartości przedmiotu sporu 281.692.330,65 zł, obarczonych jest niskim ryzykiem, co wskazuje na duże prawdopodobieństwo oddalenia powództw.

Po dniu bilansowym, uchwałą z dnia 30 maja 2019 r., Zarząd Kasy Krajowej przyjął zaktualizowaną „*Procedurę tworzenia i rozwiązywania rezerw na sprawy sądowe*”. *Procedura* ta, jakkolwiek wpłynęła na zmianę zasad rachunkowości, to nie spowodowała zmiany w wysokości rezerwy zarówno na początek jak i na koniec 2018 roku. Wysokość rezerwy minimalnej, tworzonej zgodnie z ww. *Procedurą*, powinna wynosić 259.475,73 zł wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r., niemniej Zarząd Kasy Krajowej – mając na uwadze zawitość i wysoki stopień skomplikowania spraw, niepewność, co do ich rozstrzygnięć w I i II instancji, a także z uwagi na stosowaną zasadę ostrożnej wyceny spraw sądowych – postanowił o utworzeniu rezerwy w wyższej wysokości, ustalając ją ostatecznie na poziomie 10.893.139,46 zł.

Niezależnie od powyższego w stosunku do Kasy Krajowej skierowano roszczenia:

- 1) z tytułu składki na fundusz reklamowo - promocyjny w łącznej wysokości należności głównych 1.478.044,78 zł;
- 2) z tytułu zwrotu wkładów na fundusz stabilizacyjny w łącznej wysokości należności głównej 32.295.226,00 zł;
- 3) z tytułu odpowiedzialności do podwójnej wysokości wpłaconych udziałów w łącznej wysokości należności głównych 57.323.713,53 zł, przy czym Syndyk masy upadłości jednej z kas wniósł przeciwko Kasie Krajowej pozew o zapłatę kwoty 13.546.745,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 20 lutego 2019 r. do dnia zapłaty (pозew został doręczony Kasie Krajowej w dniu 20 maja 2019 r.).

W ocenie Kasy Krajowej roszczenia, o których mowa w pkt 1) i 3) powyżej obciążone są średnim ryzykiem, zaś roszczenie, o którym mowa w pkt 2) powyżej obciążone jest niskim ryzykiem.

Dział XV. Ciała statutowe Kasy Krajowej.

Rozdział 1. Zarząd Kasy Krajowej.

Organem zarządzającym Kasy Krajowej, zgodnie z art. 47 pkt 3 w zw. z art. 50 ustawy o skok oraz § 35 Statutu, jest Zarząd Kasy Krajowej, który w okresie od dnia 1 stycznia 2018 r. do dnia 27 grudnia 2018 r. pełnił swoją funkcję w następującym składzie:

1. Pan Rafał Matusiak – Prezes Zarządu Kasy Krajowej,
2. Pani Małgorzata Gatz – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej,
3. Pani Joanna Mędrzecka – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej,
4. Pan Zygfryd Schoenhoff – członek Rady Nadzorczej oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Kasy Krajowej.

Z uwagi na jednogłośnie wyrażenie zgody przez KNF na powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu Kasy Krajowej, Rada Nadzorcza Kasy Krajowej, Uchwałą nr 3 z dnia 14 listopada 2018 r., powołała Pana Rafała Matusiaka do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu.

Uchwałą nr 7 z dnia 20 grudnia 2018 r., Rada Nadzorcza Kasy Krajowej powołała, z dniem 27 grudnia 2018 r., Pana Macieja Ruczyńskiego na członka Zarządu Kasy Krajowej – Zarząd Kasy Krajowej. W konsekwencji, od tego dnia Zarząd pełnił swoją funkcję w następującym składzie:

1. Pan Rafał Matusiak – Prezes Zarządu Kasy Krajowej,
2. Pani Małgorzata Gatz – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej,
3. Pani Joanna Mędrzecka – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej,
4. Pan Maciej Ruczyński – Wiceprezes Zarządu Kasy Krajowej.

Rozdział 2. Rada Nadzorcza Kasy Krajowej.

W strukturze Kasy Krajowej funkcję organu nadzoru pełni, zgodnie z art. 47 pkt 2 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy o skok oraz § 27 Statutu, Rada Nadzorcza, która w okresie sprawozdawczym działała w następującym składzie:

1. Pan Grzegorz Buczkowski – Przewodniczący Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
2. Pan Lech Lamenta – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
3. Pan Dominik Bierecki – Sekretarz Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
4. Pan Bogdan Biś – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
5. Pan Paweł Cioch – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
6. Pan Andrzej Gałązkiewicz – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
7. Pan Janusz Ossowski – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
8. Pan Mirosław Pawełczyk – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej,
9. Pan Zygfryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej Kasy Krajowej.

Rozdział 3. Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej.

W okresie sprawozdawczym, Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej, jej najwyższy organ, obradowało w dniu 30 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej przyjęło między innymi sprawozdanie finansowe Kasy Krajowej za rok 2017 i udzieliło absolutorium członkom Zarządu Kasy Krajowej.

Rozdział 4. Komisja Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej, Sąd Koleżeński.

Ciałem opiniodawczym Zarządu, statuowanym w § 44 ust. 1 Statutu, jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego.

W okresie sprawozdawczym – do listopada – skład Komisji Funduszu Stabilizacyjnego kształtował się następująco:

1. Bogumił Krzyszczak – Przewodniczący Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
2. Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
3. Jarosław Kazimierski – Sekretarz Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
4. Krzysztof Kwiatek – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
5. Marek Bąk – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
6. Joachim Nowak – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
7. Andrzej Sosnowski – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej.

Następnie, Uchwałami nr 3-8 z dnia 11 października 2018 r., Rada Nadzorcza Kasy Krajowej powołała w skład Komisji Funduszu Stabilizacyjnego:

1. Bogumiła Krzyszczaka – Przewodniczący Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
2. Andrzeja Sosnowskiego – Wiceprzewodniczący Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,

3. Krzysztofa Kwiatka – Sekretarz Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
4. Marka Bąka – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
5. Annę Fomin – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej,
6. Franciszka Barakomskiego – Członek Komisji Funduszu Stabilizacyjnego Kasy Krajowej.

Sąd Koleżeński obradował w składzie:

1. Pan Henryk Rajchelt – Przewodniczący,
2. Pan Jan Chmielewski – Członek,
3. Pan Kazimierz Kuś – Członek,
4. Pan Henryk Róžański – Członek,
5. Pan Andrzej Skotniczny – Członek.

W roku 2018 do Sądu nie wpłynęła żadna skarga. Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 30 czerwca 2018 r. wykreśliło ze Statutu Kasy Krajowej postanowienia dotyczące funkcjonowania w Kasie Krajowej Sądu Koleżeńskiego; tym samym Sąd ten zakończył swoją działalność.

Dział XVI. Zdarzenia istotne, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.

Ze zdarzeń istotnych, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego należy przede wszystkim wskazać:

1. komunikat KNF z dnia 31 stycznia 2019 r. o przejściu Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej „Jaworzno” przez Alior Bank SA. z dniem 1 kwietnia 2019 r. Przejęcie Kasy ma zapewnić pełne bezpieczeństwo środków zgromadzonych w SKOK „Jaworzno”;
2. sprawy sądowe opisane w niniejszym Sprawozdaniu;
3. Po dniu bilansowym nastąpiła zamiana źródła finansowania pomocy stabilizacyjnej w formie udziałów nadobowiązkowych z źródeł zew. na fundusz stabilizacyjny w łącznej kwocie 10.243.500,00 zł, co spowodowało zmniejszenie wolnych środków.
4. W dniach od 6 maja 2019 r. do 31 maja 2019 r. odbyła się w siedzibie Kasy Krajowej kontrola przeprowadzona przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (KNF). Czynności kontrolne dotyczyły w szczególności badania i oceny realizacji zaleceń wydanych Kasie Krajowej po kontroli przeprowadzonej przez KNF według stanu na 31 marca 2014 r. Na dzień sporządzenia niniejszej Informacji do Kasy Krajowej nie został przekazany protokół z kontroli. Z uwagi na stwierdzoną przez inspektorów KNF realizację większości zaleceń wydanych przez KNF w roku 2014, Kasa Krajowa ocenia, że wyniki kontroli nie będą miały istotnego wpływu na funkcjonowanie Kasy Krajowej.

Dział XVII. Podsumowanie.

Zarząd Kasy Krajowej stwierdza, że cele i zamierzenia Kasy Krajowej w roku 2018 zostały zrealizowane. Wypracowany w roku 2018 wynik finansowy przyczyni się do zwiększenia funduszu stabilizacyjnego. Kasa Krajowa posiada pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań, a prawdopodobieństwo ziszczenia się zagrożeń dla niezakłóconego kontynuowania działalności, wskazanych we wprowadzeniu do sprawozdania finansowego, jest ograniczone i niewielkie. Równocześnie Zarząd wskazuje, iż wszelkie wnioski z ostatnio przeprowadzonej lustracji pełnej Kasy Krajowej zostały zrealizowane.

Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, Komisji Planowania Strategicznego oraz Sądu Koleżeńskiego, członkom Zarządów i Rad Nadzorczych wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pozostałych instytucji Systemu SKOK, a także pracownikom Kasy Krajowej, Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za dotychczasową współpracę i wytrwałość.

Sopot, dnia 12.06.2019r.

.....
Rafał Matusiak
Prezes Zarządu

.....
Małgorzata Gatz
Wiceprezes Zarządu

.....
Joanna Mędrzecka
Wiceprezes Zarządu

.....
Maciej Ruczyński
Wiceprezes Zarządu

Raport: Weryfikacja podpisu

Podpis złożony w pliku "2019_06_12_Sprawozdanie Zarządu roczne KSKOK 2018 .pdf.XAdES" przez "Maciej Ruczyński" w dniu 2019-06-13 12:25:20, certyfikatem kwalifikowanym o numerze seryjnym 608201540894430351236212301959615956119715947065 wydanym przez organizationIdentifier=VATPL-5260300517,CN=COPE SZAFIR - Kwalifikowany,O=Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.,C=PL, został poprawnie zweryfikowany na podstawie listy CRL o numerze seryjnym 3598 z dnia 2019-06-13T09:28:09Z.

Podpis złożony w pliku "2019_06_12_Sprawozdanie Zarządu roczne KSKOK 2018 .pdf.XAdES" przez "Rafał Sławomir Matusiak" w dniu 2019-06-13 12:48:40, certyfikatem kwalifikowanym o numerze seryjnym 334971781432534686082530322355124486191455804713 wydanym przez organizationIdentifier=VATPL-5260300517,CN=COPE SZAFIR - Kwalifikowany,O=Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.,C=PL, został poprawnie zweryfikowany na podstawie listy CRL o numerze seryjnym 3598 z dnia 2019-06-13T09:28:09Z.

Podpis złożony w pliku "2019_06_12_Sprawozdanie Zarządu roczne KSKOK 2018 .pdf.XAdES" przez "Małgorzata Gatz" w dniu 2019-06-13 12:59:55, certyfikatem kwalifikowanym o numerze seryjnym 612897553711862656466403362576355834069696979230 wydanym przez organizationIdentifier=VATPL-5260300517,CN=COPE SZAFIR - Kwalifikowany,O=Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.,C=PL, został poprawnie zweryfikowany na podstawie listy CRL o numerze seryjnym 3598 z dnia 2019-06-13T09:28:09Z.

Podpis złożony w pliku "2019_06_12_Sprawozdanie Zarządu roczne KSKOK 2018 .pdf.XAdES" przez "Joanna Maria Mędrzecka" w dniu 2019-06-13 13:17:12, certyfikatem kwalifikowanym o numerze seryjnym 562161465178497972223814358202505743206249299241 wydanym przez organizationIdentifier=VATPL-5260300517,CN=COPE SZAFIR - Kwalifikowany,O=Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A.,C=PL, został poprawnie zweryfikowany na podstawie listy CRL o numerze seryjnym 3598 z dnia 2019-06-13T09:28:09Z.